

Dialoog Blaricum

Toekomstperspectief van Blaricum

De samenleving aan het woord

Oktober, 2016

BMC | advies

Gemeente
Blaricum

Correspondentienummer	AD-1306-80406
Projectleider	J. de Wit MSc, BMC Advies
Datum	20 oktober 2016

Inhoudsopgave

0. Inleiding	5		
1. Blaricum: authentiek dorp in 't Gooi	6		
<i>Een sterk profiel, krachtige kernwaarden</i>	6		
<i>Inwoners: vergroening en vergrijzing</i>	6		
<i>Prachtig wonen in Blaricum</i>	6		
<i>Bereikbaarheid</i>	7		
<i>Groot voorzieningenaanbod</i>	7		
<i>Economische structuur: kracht van zzp'ers</i>	7		
<i>Sociale structuur en sociaal-cultureel kapitaal</i>	8		
<i>Totaaloverzicht duurzaamheidsbalans</i>	10		
2. Samenwerkingskracht: gemeente en gemeenschap verbonden	11		
<i>Het 3S-model van samenwerking</i>	12		
<i>Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek</i>	13		
3. Relatie inwoner en gemeente	15		
<i>De mate van participatie in Blaricum</i>	15		
<i>Betrekken van inwoners</i>	16		
<i>Aspecten waarop de gemeente wordt beoordeeld</i>	16		
<i>Beoordeling gemeentelijke dienstverlening</i>	17		
<i>Samenwerking met andere gemeenten</i>	19		
<i>Wat moeten samenwerking opleveren?</i>	19		
<i>Fusie met andere gemeente(n)</i>	21		
4. Manifest van Blaricum	22		
<i>De top 9 ideeën van de B100</i>	24		
1. Behoud dorpskarakter en identiteit	24		
2. Blaricum Groen en Schoon	24		
3. Geluidshinder A27 decimeren	24		
		4. Lopend en op de fiets van kern tot kern	25
		5. Veilig verkeer Blaricum	25
		6. Bruisend Blaricum	25
		7. Bereikbaarheid en Openbaar Vervoer	25
		8. Blaricum authentiek, sterk en vitaal: het begint bij wonen	26
		9. Burgerreflectie: input van onderop	26
		5. Samenwerkend besturen: kansen en opgaven voor Blaricum in de toekomst	28
		<i>Behoud van prettige leefomgeving en dorpse karakter</i>	28
		<i>Verbinden wijken en buurten: sociaal en fysiek</i>	28
		<i>Bereikbaarheid</i>	28
		<i>Bruisend Blaricum: promotie en marketing</i>	29
		<i>Rol van de gemeente: stimuleer samenlevingskracht</i>	29
		<i>Tot slot</i>	30
		Bijlagenboek	31
		<i>Inwoner enquête</i>	32
		<i>Verslag bijeenkomst maatschappelijke organisaties</i>	46
		<i>Verslag bijeenkomst ondernemers</i>	58

0. Inleiding

De provincie Noord-Holland heeft een bestuurskrachtmeting in de Gooi en Vechtstreek uitgevoerd. Mede op basis van de inzichten uit de bestuurskrachtmeting zal worden bekeken welke vervolgstappen Blaricum en andere gemeenten in de regio gaan nemen. De gemeente Blaricum zal in ieder geval een antwoord moeten formuleren op de vraag hoe zij kijkt naar de samenwerking met buurgemeenten, nu en in de toekomst.

Het college van B&W en de gemeenteraad van Blaricum willen ter verrijking van de inhoudelijke oriëntatie over de bestuurlijke toekomst van Blaricum in dialoog met de inwoners van de gemeente. Een dialoog over het brede toekomstperspectief voor Blaricum en de aanwezige samenlevingskracht. Waarbij lokale maatschappelijke opgaven kunnen worden verbonden aan de regionale (bestuurlijke) ontwikkelingen.

Dit past in een veranderend tijdperk, hetgeen veel ingrijpender is dan een tijdperk van verandering. De gemeente heeft meer taken dan voorheen en wil deze, mede vanuit maatschappelijke ontwikkelingen, oppakken met inwoners, bedrijven en organisaties. Hierbij wil de gemeente meer ruimte geven aan initiatieven vanuit de samenleving. Om dit goed te organiseren is het belangrijk elkaars perspectieven te kennen en acties af te stemmen. Daarom experimenteert de gemeente met een aantal vormen voor dialoog tussen gemeente en samenleving.

Onderdeel van het project zijn een inwonerenquête, een inwonertop (B100) en werkateliers met ondernemers en maatschappelijk organisaties. De uitkomsten hiervan resulteren in dit rapport *“Toekomstperspectief van Blaricum: in dialoog met de samenleving”*.

Dit rapport beschrijft het profiel en de kernwaarden van Blaricum, de belangrijkste kansen en opgaven vanuit het perspectief van inwoners, maatschappelijk partners en ondernemers en het geeft weer hoe de Blaricumse samenleving denkt over samenwerking met de gemeente. Wat verwachten inwoners en organisaties van de gemeentelijke organisatie, wat zijn de wensen en eisen aan het gemeentebestuur van de toekomst? Hoe zien ze hun eigen rol? Een aanzet voor een experimentele vorm van samenwerking vormt het Manifest van Blaricum. Dit zijn 9 ideeën voor Blaricum, door inwoners van Blaricum opgesteld, die zijn ontwikkeld op de inwonertop van 24 september 2016 (hoofdstuk 4). Er wordt tevens ingegaan op de mening over fusie met andere gemeenten en er wordt afgesloten met enkele handelingsperspectieven voor het gesprek over de bestuurlijke toekomst.

In de bijlagen staan de uitkomsten van de inwonerenquête en de verslagen van de themabijeenkomsten met maatschappelijk organisaties en ondernemers.

1. Blaricum: authentiek dorp in 't Gooi

Een sterk profiel, krachtige kernwaarden

Blaricum, gelegen in het Gooi, heeft bijna 9.700 inwoners. Blaricum is van oorsprong een waterrijk brinkdorp waarvan veel boerderijen bewaard zijn gebleven. De natuur, de rust en de schone lucht trokken vrije geesten uit de stad aan. Langzaam veranderde Blaricum van boerendorp naar kunstenaarsdorp. Rond het begin van de twintigste eeuw vestigden zich in Blaricum veel rijke Amsterdammers en kunstenaars. Inmiddels wonen er ook veel forensen in Blaricum.

Blaricum kenmerkt zich nog altijd door het landelijke en dorpse karakter. Bewoners en ondernemers waarderen het mooie, vrije wonen in het groen en de bossen. De waardering van het woonklimaat is met 172,1 fors hoger dan gemiddeld in Nederland (99,9). De dorpskern van Blaricum is een beschermd dorpsgezicht. Blaricum heeft drie kernen. Naast Blaricum zijn dat Bijvanck en de Blaricummeer.

De kernwaarden van Blaricum zoals beschreven in de Structuurvisie (2010): groen, vrijheid, rust en authentiek.

Inwoners: vergroening en vergrijzing

Blaricum kent een inwoneraantal van 9.622. Richting 2040 zal dat aantal met circa 3.000 gestegen zijn, het verwachte inwoneraantal is dan 12.600. Blaricum zal daarbij, in tegenstelling tot vele delen in Nederland, *vergroenen*: het aantal jongere mensen zal stijgen. Er zullen ook meer ouderen komen als gevolg van de vergrijzing. De categorie 20-65 jaar zal relatief krimpen. 68% van de inwoners is samenwonend (tegenover 63% landelijk).

Prachtig wonen in Blaricum

De gemiddelde WOZ-waarde van de woningen in Blaricum bedraagt € 530.000 tegenover € 209.000 gemiddeld in Nederland. Blaricum heeft relatief veel koopwoningen en veel vrije sector huurwoningen. In de jaren '70 werd Bijvanck gebouwd volgens de stedenbouwkundige opvattingen uit die tijd. De woonerven bieden ontmoetingsruimte en veel groen. Bijbehorende waarden uit die tijd zijn kleinschaligheid, knusheid en sociaal contact. Op dit moment en ook de komende jaren zal de Blaricummeer verder ontwikkeld worden: een nieuwe wijk gelegen tussen het Gooimeer en het oude dorp.

In de regio Gooi- en Vechtstreek is sprake van een krappe woningmarkt: de dynamiek op de woningmarkt is gering. Zowel de doorstroming binnen de woningvoorraad als de instroom van starters op de woningmarkt is gering. De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een

waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen. De FMI van Blaricum bedraagt 44,3, dit onderstreept het profiel van Blaricum als woongemeente.

Bereikbaarheid

De ligging van Blaricum is uniek, dichtbij Amsterdam, Utrecht en Amersfoort en omgeven door natuur. Blaricum is ontsloten door de rijkswegen A1 en A27. Op de aansluitingen met de A27 en A1 is de verkeersdruk erg hoog. Dit geldt ook voor de aansluiting met de Randweg-Oost. Daarnaast zijn er diverse buslijnen richting onder meer Huizen, Bussum, Naarden, Almere, Amsterdam en Utrecht. Het autobezit in de gemeente is met 538 auto's per 1000 inwoners relatief hoog.

Recent heeft de gemeenteraad besloten dat, inzake het tracé van het (h)ov, de bussen gaan rijden over bestaande wegen tussen de Bijvanck en

Blaricummermeent en Stichste weg. Er komt een nieuwe halte bij de Carpoolplaats.

Groot voorzieningenaanbod

Blaricum heeft vijf basisscholen gevestigd in twee scholencomplexen (Bijvanck en Dorp). De gemiddelde afstand tot een basisschool bedraagt 0,7 kilometer (conform landelijk gemiddelde). In de gemeente is geen school voor het voortgezet onderwijs. Daarnaast zijn er twee dorpshuizen, Blaercom en Malbalk. Blaricum beschikt over diverse sportverenigingen. Er is één sportpark en er is een aantal andere sportaccommodaties.

De gemiddelde afstand tot een winkel waar dagelijkse boodschappen te krijgen zijn, bedraagt 0,7 kilometer (gemiddeld in Nederland 0,9 kilometer). Recent heeft een herontwikkeling plaatsgevonden van het winkelcentrum in de Bijvanck. In Blaricum is een locatie van het Tergooi ziekenhuis gevestigd.

Economische structuur: kracht van zzp'ers¹

De werkloosheid ligt met 6,1% onder het landelijke gemiddelde (7,0%). Het aandeel van huishoudens met een bijstandsuitkering bedraagt 2,4% tegenover 5,6% gemiddeld in Nederland. De werkgelegenheid in Blaricum zelf is niet groot. Er zijn weinig arbeidsplaatsen ten opzichte van de aanwezige beroepsbevolking (635 per 1000 inwoners tegenover 722 gemiddeld in Nederland). Vanwege de vele natuur heeft Blaricum een sterk recreatief profiel.

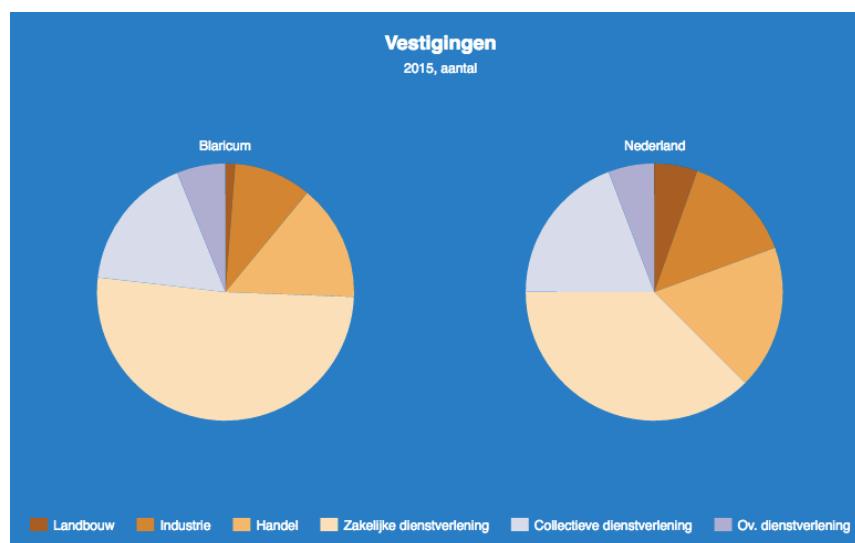
Het Bruto Gemeentelijk Product (BGP; uitgedrukt in een score van 0-70) geeft het aantal banen per inwoner vermenigvuldigd met de toegevoegde waarde

¹ Cijfers en grafieken zijn afkomstig van Waarstaatjegemeente.nl

van die banen weer. In Blaricum bedraagt het BGP 19,9. Dat is minder dan gemiddeld in Nederland (27,8).

Blaricum kent verhoudingsgewijs een groot aantal zzp'ers: 25,4% van de ondernemers (tegenover 10,4% gemiddeld in Nederlandse gemeenten). Zo'n 500 zzp'ers zijn werkzaam in de commerciële/zakelijke dienstverlening, verreweg de grootste groep. De zzp'ers in Blaricum verdienen met bijna € 59.600 meer dan gemiddelde zzp'ers in Nederland (€ 32.800).

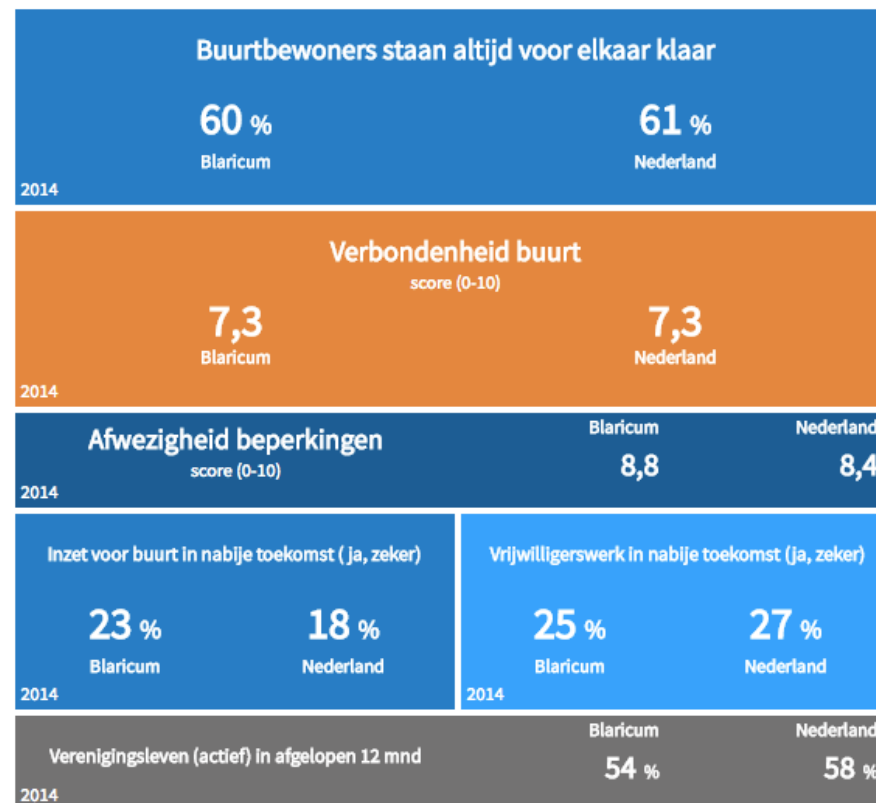
De totale verdeling van het aantal in Blaricum gevestigde bedrijven ziet er als volgt uit:

Als het gaat om Economische Toplocaties (Bureau Louter, 2016) is Blaricum (samen met Laren) nummer 266 van Nederland.

Sociale structuur en sociaal-cultureel kapitaal

De maatschappelijke participatie van Blaricumsers is met een score van 53 (schaal van 0-100) hoger dan gemiddeld in Nederland (45). Verder geven Blaricumsers de volgende antwoorden op onderstaande onderdelen:

De score van Blaricum op het onderdeel sociaal-cultureel kapitaal bedraagt 63 (op een schaal van 0-100, 48 landelijk gemiddeld). Binnen het sociaal-cultureel kapitaal draait alles om de sociale interacties binnen een samenleving (samenlevingskracht). Kernbegrippen zijn sociale

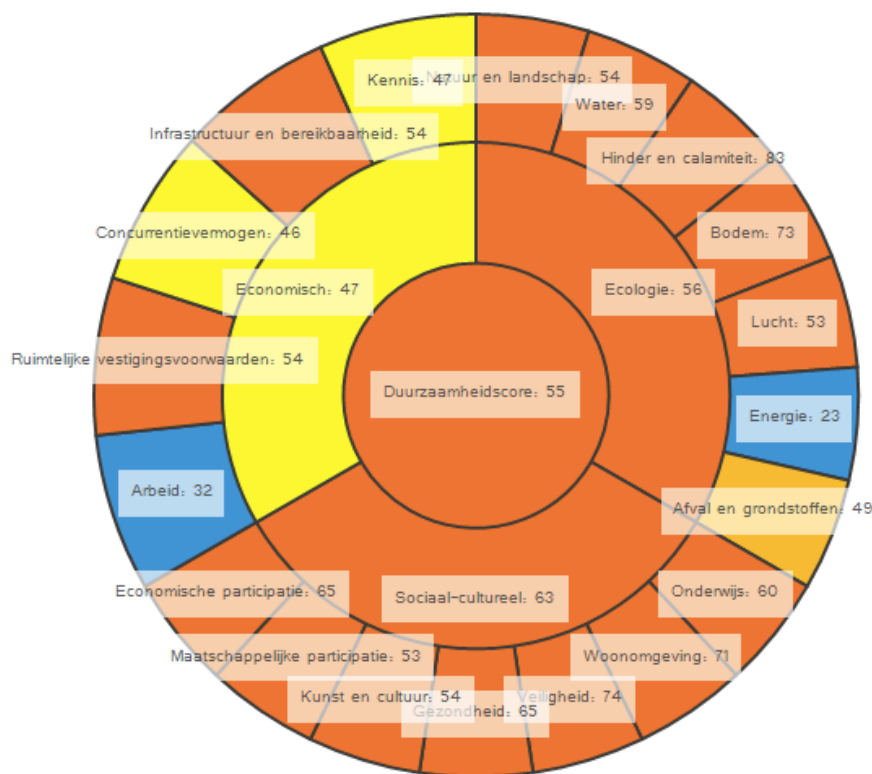
rechtvaardigheid en maatschappelijke betrokkenheid. Voor een sociaal en cultureel duurzame samenleving wordt het principe van sociale rechtvaardigheid ingevuld met gelijke kansen, vrijheid, brede toegankelijkheid van voorzieningen en veiligheid.

Verder blijkt dat:

- 2% van de inwoners zich vaak eenzaam voelt (2% is ook het landelijk gemiddelde);
- 6% vindt dat zij te weinig betekenisvolle contacten met anderen heeft (8% landelijk gemiddeld);
- Het percentage mensen met een bijstandsuitkering laag is (174 per 10.000 inwoners tegenover 405 gemiddeld);
- Inwoners van Blaricum hun gezondheid gemiddeld met een 7,8 waarden (7,6 landelijk gemiddeld).

Totaaloverzicht duurzaamheidsbalans

De duurzaamheidsbalans geeft weer in hoeverre gemeenten een goede score weten te behalen op het gebied van People, Planet en Profit. De blauwe kleuren geven een relatieve lage score weer, de warme(re) en hogere score (scores op een schaal van 0-100, gegevens 2015).

Duurzaamheid (ecologisch, economisch, sociaal-cultureel) is in balans als de kleuren bij elkaar passen. Hoe meer vlakken een geel/oranje/paarse kleur hebben des te gunstiger is de duurzaamheidssituatie in uw gemeente. Een gemeente 'presteert' goed wanneer het overgrote deel van de vlakken oranje is. Er bestaat ruimte voor verbetering wanneer een groot deel van de vlakken blauw is.

Wat opvalt is dat Blaricum op bijna alle onderdelen goed (bovengemiddeld) scoort. De twee blauwe vlakken (arbeid en energie) scoren relatief zwak.

2. Samenwerkingskracht: gemeente en gemeenschap verbonden

Gemeenten hebben te maken met twee belangrijke hoofdtrends: *regionalisering* en *vermaatschappelijking*. Gemeenten werken steeds vaker regionaal samen, zowel in wettelijke als niet-wettelijke opgelegde samenwerkingsverbanden. Niet samenwerken is geen optie. De samenwerkingsverbanden bestrijken diverse beleidsterreinen, zoals economie, infrastructuur, veiligheid en milieu. Het gaat daarbij niet alleen om beleidsarme taken (bedrijfsvoering, uitvoering), regionale samenwerkingsverbanden zijn ook steeds vaker verantwoordelijk voor beleidsrijke taken. Denk bijvoorbeeld aan de recente decentralisaties in het sociale domein op het gebied van inkomen, zorg en ondersteuning. Dat betekent ook dat een steeds groter deel van het gemeentelijke budget via samenwerkingsverbanden wordt uitgegeven.

Daarbij komt dat – onder meer in het kader van coproductie en samenwerkend bestuur – het zelforganiserend vermogen van dorpen en wijken en de eigen verantwoordelijkheid (de rol van inwoners, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven) in het lokaal bestuur zijn toegenomen. In traditionele bestuurlijke verhoudingen lag het zwaartepunt van de politieke besluitvorming over lokale aangelegenheden in het gemeentehuis. De gemeente raakt echter steeds meer verweven met invloeden vanuit regionale samenwerkingsverbanden en (lokale) maatschappelijke verbanden.

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft, mede naar aanleiding van de decentralisaties in het sociale domein, de belangrijkste trends en ontwikkelingen visueel geschetst. De hoeveelheid en

diversiteit van de trends en ontwikkelingen toont aan dat gemeenten voor een complexe en uitdagende opgave staan. En dat gemeenten ook voor strategische keuzes staan: waar gaan we ons op focussen en waar willen we welke rol spelen?

De blauwe trends hebben te maken met bevolkingssamenstelling en demografische ontwikkelingen, de roze met arbeidsmarkt en inkomen, de rode met wonen, de bruine met digitalisering, de paarse met de relatie gemeente-gemeenschap en de groene met duurzaamheid.

Het 3S-model van samenwerking

Er vindt een transitie plaats van bestuurskracht naar *samenwerkingskracht*. Waar bestuurskracht een sterke interne focus kent, is samenwerkingskracht meer gericht op de kwaliteit van het samenspel van de gemeente met haar maatschappelijke en bestuurlijke partners. Bij bestuurskracht staan de maatschappelijke en bestuurlijke opgaven vast, terwijl het er bij samenwerkingskracht om gaat deze gezamenlijk te definiëren.

Dit past bij een moderne bestuursfilosofie die bij steeds meer gemeenten ingang vindt: de hedendaagse gemeente participeert in maatschappelijke en interbestuurlijke processen en past haar rol aan op de dynamiek van die processen (*overheidsparticipatie*). Dat vergt flexibiliteit en een open houding, zowel politiek-bestuurlijk als ambtelijk.

Volgens dit analysekader is samenwerkingskracht afhankelijk van het samenspel tussen *Samenleving* (maatschappelijke inbedding, betrokkenheid maatschappelijke partners), *Strategie* (maatschappelijke opgaven, toekomstvisie) en *Structuur* (het bestuur van de gemeente en haar samenwerkingsverbanden).

Samenleving

Samenwerkingsrelaties in het publieke domein zijn succesvoller als ze ingebed zijn in sterke maatschappelijke verbanden. Er wordt dan vaak gesproken over sociaal kapitaal, wat betrekking heeft op de mate waarin inwoners op elkaar en op de gemeenschap betrokken zijn. Sociaal kapitaal leidt tot onderling vertrouwen en hechte netwerken waarin kennis en informatie snel gedeeld kunnen worden, waardoor de samenwerking soepel verloopt. Een ander aspect is dat samenwerkingsrelaties wat betreft hun schaal en werkgebied aansluiten bij de schaal van deze maatschappelijke

verbanden. Men heeft het dan over *daily urban systems* die gebaseerd zijn op ruimtelijke patronen van wonen, werken, leren en recreëren.

Strategie

Een andere voorwaarde voor succesvolle samenwerkingsrelaties is de aanwezigheid van een gemeenschappelijk doel. Meer concreet gaat het dan om de mate waarin dat doel is uitgewerkt in een heldere strategie, die gebaseerd is op een gedeelde *sense of urgency*. Een gemeenschappelijk doel is iets anders dan een wensenlijstje van alle afzonderlijke samenwerkingspartners.

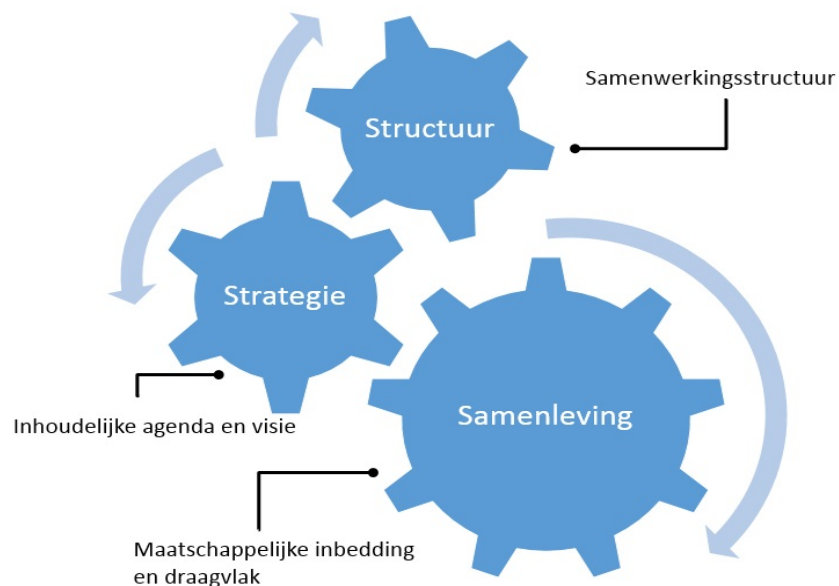
Een goede strategie maakt keuzes en legt een duidelijke focus bij een beperkt aantal speerpunten. De kwaliteit van een goede strategie kan verder worden afgemeten aan de wijze waarop deze strategie verbanden weet te leggen met ontwikkelingen in andere gebieden (landen, regio's) of beleidssectoren. Behalve dat de strategie hiermee inhoudelijk aan kracht wint, wordt hiermee ook de gezamenlijke identiteit van de samenwerkingspartners ten opzichte van de omgeving geaccentueerd, wat de onderlinge cohesie kan versterken.

Structuur

Bij de ontwikkeling van samenwerkingsrelaties bestaat vaak de neiging om bij de structuur te beginnen. Op zichzelf is dat niet vreemd: de verdeling van taken en bevoegdheden en de vormgeving van organisaties is concreet, tastbaar en betrekkelijk eenvoudig te realiseren.

Voor succesvolle samenwerking is zoals gezegd echter meer nodig, vandaar dat we het onderdeel structuur pas als laatste noemen. De structuur van de samenwerking moet aansluiten bij de geformuleerde doelen (strategie) en de bestaande maatschappelijke netwerken (samenleving): *form follows function*. Toch wil dat niet zeggen dat er aan de structuur van samenwerking geen

eigen eisen te stellen zijn. De voornaamste eis is dat *samenwerkingskosten worden geminimaliseerd*: de kosten van informatie-uitwisseling, afstemming, overleg en handhaving van gemaakte afspraken. De manier waarop een samenwerkingsstructuur de samenwerkingskosten kan verminderen hangt af van de doelstelling van de samenwerking en van de onderlinge verhoudingen tussen de samenwerkingspartners. Als samenwerkingsdoelen weinig concreet zijn of als er tussen samenwerkingspartners veel meningsverschillen bestaan en er weinig onderling vertrouwen is, zijn er nogal complexe structuren nodig om de samenwerkingskosten te kunnen verminderen.

Het 3S-model: het gewenste functioneren van een gemeente hangt af van de wensen en inzet van samenleving

Bestuurskrachtonderzoek Gooi en Vechtstreek

Er is veel druk op de gemeenten in de Gooi en Vechtstreek om te komen tot een bundeling om de lokale en regionale bestuurskracht. Keuzes die Blaricum maakt, hebben gevolgen voor de BEL Combinatie en andersom: de discussie over de doorontwikkeling van de BEL Combinatie kan gevolgen hebben voor de speelruimte van Blaricum.

Het onderzoek wijst uit dat Blaricum per saldo bestuurskrachtig is. De gemeente bereikt als beheergemeente resultaat en de inwoners zijn tevreden. De woonlasten zijn echter relatief hoog, evenals de bestuurskosten. Deze constatering is opvallend gezien het feit dat dat de gemeente zich profileert als beheergemeente. De gemeente moet de zeggenschap over een belangrijk deel van de begroting delen met samenwerkingspartners. Daarbij moet worden aangetekend dat hieronder ook de BEL Combinatie valt. Ten opzichte van andere verbonden partijen is daar de invloed van de gemeente op het beleid relatief groot. De BEL Combinatie is kwetsbaar gebleken, wat ondanks de ingezette verbeteringen in de organisatie en de *governance* een blijvend aandachtspunt is. Het zelfbeeld van de gemeente is positief, waarbij de kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie en het ambtelijk construct wordt onderschreven.

Voor de regio Gooi en Vechtstreek (het bestuurlijk systeem) geldt dat er forse opgaven voorliggen. De 250.000 inwoners worden bestuurd vanuit een complex van instituties die met elkaar een meerschalgige en multidimensionale opgave voor het gebied hebben uit te voeren. Dit zet de regionale bestuurs- en doorzettingskracht onder stuk. De regio is daardoor onvoldoende in staat op strategische dossiers op te pakken. Hierbij valt te denken aan opgaven op het gebied van economie, natuur en landschap, openbaar vervoer en bereikbaarheid en wonen. Tot slot wordt er gekeken naar een viertal bestuurlijke scenario's voor de toekomst:

- Voortzetting huidig bestuurlijk systeem met beperkte aanpassingen op onderdelen;
- Optimalisatie huidig bestuurlijk systeem door grotere aanpassingen op politiek-bestuurlijk en/of organisatorisch terrein;
- Vereenvoudiging huidig bestuurlijk systeem door beperking aantal gemeenten tot maximaal 3;
- Herontwerp bestuurlijk systeem gericht op 1 nieuwe gemeente Gooi en Vechtstreek.

Variant 4 wordt als meest toekomstbestendig beoordeeld, maar vergt een grootschalige herindeling op een schaal die nog niet in Nederland is toegepast. Als tussenvariant (per 1 januari 2023) wordt een maximaal aantal van drie gemeenten genoemd.

3. Relatie inwoner en gemeente

In de enquête zitten verschillende vragen over de relatie tussen inwoner en gemeente en de manier waarop de gemeente samenwerkt met andere gemeenten.

De mate van participatie in Blaricum

In het collegeprogramma staat dat, in het kader van het vergroten van burgerparticipatie en het versterken van de sociale band tussen mensen, wijkbudgetten actief onder de aandacht worden gebracht en gestimuleerd. Zodat mensen activiteiten gaan organiseren mét elkaar en vóór elkaar.

Inwoners worden gestimuleerd gebruik te maken van het reeds beschikbare budget burgerinitiatief ten behoeve van groen en andere onderwerpen. Hiervoor zijn heldere kaders nodig die mede mogelijke risico's en vrijblijvendheid zo veel mogelijk uitsluiten, tenzij het eenmalige of jaarlijkse (buurt)activiteiten betreft natuurlijk.

In een hooggekwalificeerde democratie is het mogelijk om bij de besluitvorming rekening te houden met de minderheid en de meerderheid. Daar gaat Blaricum voor. En onder het motto 'plussen op de plannen' nodigt de gemeente iedereen uit in deze gedachte mee te gaan.

Er zijn verschillende werkgroepen opgestart, zoals 'Werkgroep 40 jaar Bijvanck' die initiatieven voor de buurt organiseert. Inwoners worden verder op basis van de *Nota Burgerparticipatie* betrokken bij de inrichting en het onderhoud van hun leefomgeving.

Ook is er een Wmo-raad actief die signaleert en adviseert gevraagd en

ongevraagd aan het college van burgemeester en wethouders. De Wmo-raad wordt betrokken in het voorstadium van nieuwe plannen en beleid. Zo kan de raad een optimale adviesfunctie vervullen en niet alleen achteraf commentaar geven.

37% van de inwoners in Blaricum heeft de afgelopen 12 maanden vrijwilligerswerk gedaan, tegenover 40% gemiddeld in Nederland.

Voor Blaricum is het verder van belang om ondernemers waar mogelijk te ondersteunen. Onder andere door hen actief voor aanbestedingen uit te nodigen. Ook door hen snel en adequaat bij aanvragen te helpen, door processen heen te leiden, waar mogelijk minder regels op te leggen en met elkaar te kijken naar oplossingen (in plaats van problemen op te werpen) en handhaven als dit een concreet doel of maatschappelijk belang dient. Het is zaak om een goede balans tussen belangen van ondernemers en belangen van inwoners te bewaken.

Betrekken van inwoners

Inwoners geven aan in meerderheid betrokken te willen worden bij het maken van plannen (88,9%). Datzelfde geldt voor meer zeggenschap over de eigen buurt, dorp of wijk (85,1%). Als het gaat om de juiste ondersteuning krijgen vanuit de gemeente voor eigen projecten, is tevens een meerderheid het eens (57,6%). Echter, vier op de tien respondenten (42,4%) is het hier niet mee eens. Op dit aspect is er dus sprake van een grotere verdeeldheid.

	Aantal (N=)	Helemaal mee eens	Mee eens	Niet mee eens	Helemaal niet mee eens
15. Ik vind dat de gemeente Blaricumse inwoners en organisaties meer moet betrekken bij het maken van plannen	278	90 (32.4%)	57 (56.5%)	29 (10.4%)	2 (0.7%)
16. Ik vind dat inwoners en organisaties meer zeggenschap moeten krijgen over hun buurt, dorp of wijk	275	05 (38.2%)	29 (46.9%)	37 (13.5%)	4 (1.5%)
17. Projecten waar Blaricumse bewoners en organisaties zelf aan meewerken om problemen op te lossen krijgen de juiste ondersteuning van de gemeente	257	11 (4.3%)	37 (53.3%)	89 (34.6%)	20 (7.8%)

Aspecten waarop de gemeente wordt beoordeeld

De beginvraag op dit onderdeel luidde:

Welke van de onderstaande aspecten wegen voor u het zwaarst in de beoordeling van de gemeente?

	Aantal (N=291)	Percentage-100%
Vertrouwen	81	28%
Dienstverlening	134	46,0%
Veiligheid	150	52%
Leefbaarheid	168	57,7%
Voorzieningen	83	29%
Informatievoorziening	31	10,7%
Gezondheid	26	9%
Samenwerking (relatie burger en gemeente)	85	29,2%
Duurzaamheid	27	9%
Inzet om inwoners deel te laten nemen aan de maatschappij	19	6,5%
Anders	21	7%

Hieruit blijkt dat inwoners leefbaarheid en dienstverlening als belangrijkste aspecten beschouwen. Degenen die 'anders' hebben ingevuld hebben het met name over juist wel of geen (H)OV, cultuur en een andere samenwerkingsrelatie tussen inwoners en gemeente.

Beoordeling gemeentelijke dienstverlening

In de recente enquête is de volgende vraag gesteld:

In een inwonerspeiling uit 2014 beoordeelden inwoners van Blaricum hun buurt gemiddeld met een 8,2. Is dit cijfer volgens u: ...

	Aantal (N=292)	Percentage- 100%
nog steeds correct	179	61%
te hoog	89	30,5%
te laag	24	8%

Hieruit blijkt dat een meerderheid het cijfer nog steeds correct vindt, maar dat er ook een significant deel dit een te hoge beoordeling vindt. Een deel vindt dus dat er een achteruitgang heeft plaatsgevonden.

Gevraagd naar wat het oordeel van inwoners is over de specifieke dienstverlening van de BEL Combinatie zien we het volgende:

	Aantal (N=282)	Percentage- 100%
Goed	136	48%
Voldoende, maar kan verbeterd worden op de volgende punten:	86	30,5%
Onvoldoende, want moet verbeterd worden op de volgende punten:	46	16%
Slecht, want:	14	5,0%

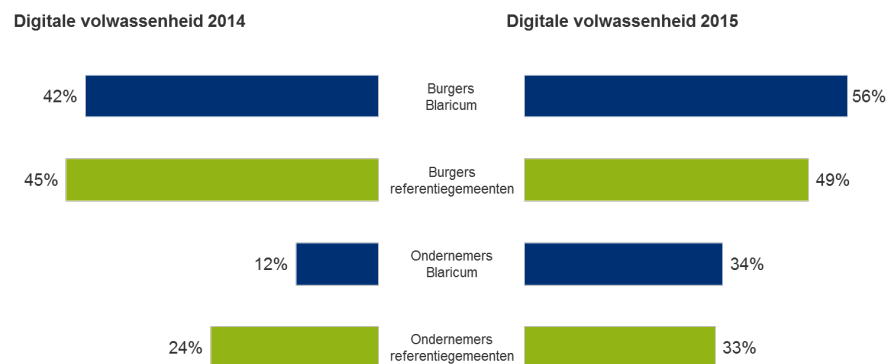
Een meerderheid beschouwt de dienstverlening als goed/voldoende (78,5%).

De verbeterpunten die worden genoemd zijn onder meer:

- Het zou efficiënter zijn als er één gemeentehuis is;
- Zou meer naar één bestuur moeten;
- Beter onderhoud van de groenvoorziening;
- Ambtenaren zijn niet altijd op de hoogte van wat er zich in Blaricum afspeelt;
- Meer afstemming met Laren en Eemnes op beleidsterreinen die de inwoners direct raken;
- Klantgerichtheid en openingstijden.

Opvallend is dat de *structuur* van de samenwerking (een bestuur) op dit punt (dienstverlening) vaak genoemd wordt (vanuit het oogpunt van efficiency).

Tot slot, gezien de trend van toename van digitale dienstverlening: in 2014 en 2015 is er door Deloitte in opdracht van het ministerie van BZK onderzoek gedaan naar de digitale volwassenheid van alle gemeenten. De scores van Blaricum zien er als volgt uit:

Waarbij de kanttekening moet worden gemaakt dat dienstverlening maatwerk vergt. Er zijn groepen, bijvoorbeeld ouderen of laaggeletterden, die behoefte hebben aan menselijk contact.

Samenwerking met andere gemeenten

Blaricum werkt (provinciegrensoverschrijdend) samen met Eemnes en Laren in de BEL Combinatie, waarin de ambtelijke organisaties van de drie gemeenten zijn samengevoegd. Met als doel: kennisconcentratie, efficiencyvoordelen en behoud van zelfstandigheid. De drie gemeenten hebben alle drie wel een eigen college van B&W en gemeenteraad. Gestreefd wordt naar behoud van zelfstandigheid in BEL-verband ten behoeve van het waarborgen van het karakter van Blaricum (nota “Strategische visie Blaricum, authentiek dorp in het Gooi” als uitgangspunt en doel). 2016 stond in het teken van de uitvoering van het Plan van Aanpak voor de doorontwikkeling van de BEL Combinatie. De nieuwgevormde directieraad neemt hierbij het initiatief. Bij de mogelijke herziening van de gemeenschappelijke regeling van de BEL Combinatie zal, in relatie tot de betrokkenheid van de gemeenteraden, mogelijk ook een andere keuze worden gemaakt dan in de huidige situatie.

In overleg met de partners in BEL-verband zullen de mogelijkheden van verdere samenwerking met de gemeente Huizen nader worden onderzocht, dit mede in het licht van het provinciale bestuurskrachtonderzoek. De visie op de verdere ontwikkeling van de eigen organisatie is daarvoor van belang. Met de gemeenteraden van de BEL-gemeenten en Huizen is in 2016 een verkennende bijeenkomst geweest om te bezien hoe het samenwerkingsthema leeft en hoe bestuurlijke stappen verder genomen konden worden.

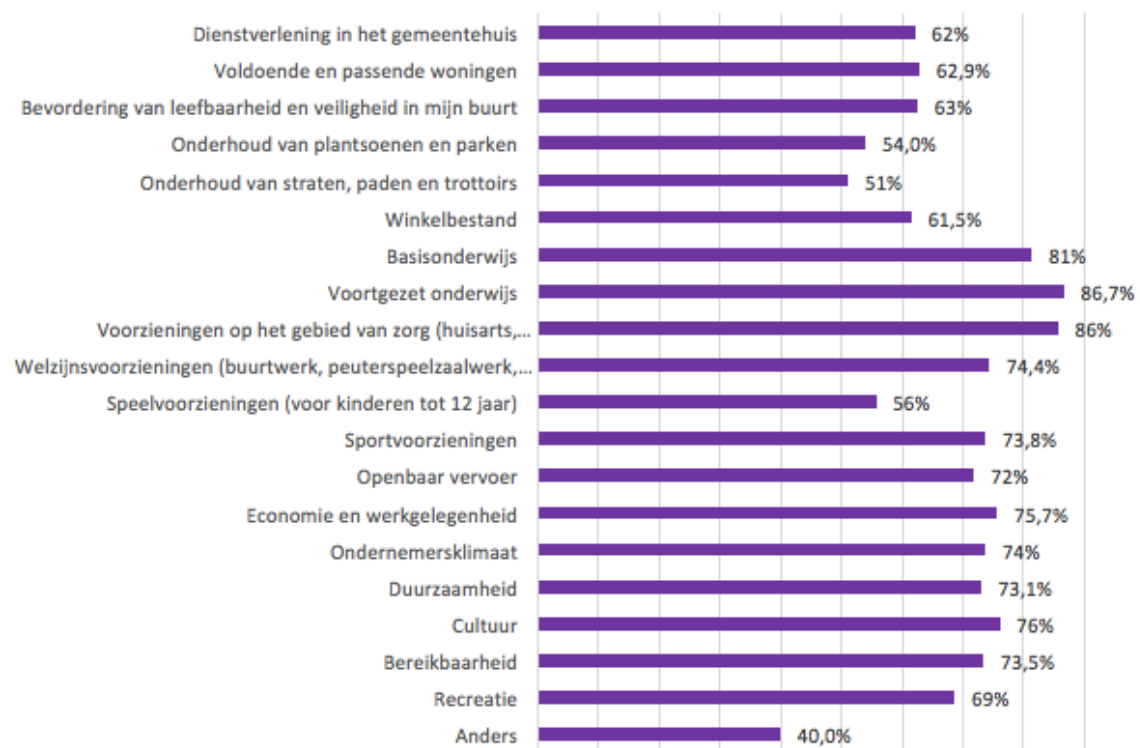
Op het gebied van de Wmo werkt Blaricum al nauw samen met de gemeente Huizen en Laren; de uitvoering van de individuele voorzieningen zijn ondergebracht in het zorgloket en de uitvoering daarvan ligt bij Huizen (Soza HBEL-samenwerking). De gemeenten hebben de beleidsruimte om hun eigen beleid via deze samenwerking gestalte te geven.

Uit de enquête blijkt dat inwoners het in grote meerderheid (heel) belangrijk vinden dat Blaricum samenwerkt met andere gemeenten (87,0%). Een minderheid vindt dit niet belangrijk. Tegelijkertijd hechten inwoners in meerderheid aan een eigen gemeentebestuur: 66,8%. Een derde van de respondenten vindt dit niet of helemaal niet belangrijk.

	Aantal (N=)	Heel belangrijk	Belangrijk	Niet belangrijk	Helemaal niet belangrijk
Hoe belangrijk vindt u het dat uw gemeente samenwerkt met andere gemeenten?	284	86 (30.3%)	161 (56.7%)	28 (9.9%)	9 (3.2%)
Hoe belangrijk vindt u het dat uw gemeente een eigen gemeentebestuur heeft?	277	83 (30.0%)	102 (36.8%)	70 (25.3%)	22 (7.9%)

Wat moeten samenwerking opleveren?

Waar moet het gemeenbestuur zich op richten als het intensiever gaat samenwerken met andere gemeenten? Inwoners noemen met name voortgezet onderwijs, voorzieningen (op het gebied van zorg) en basisonderwijs. Het deel dat ‘anders’ heeft ingevuld vraagt aandacht voor de aanleg van glasvezel, verkeersveiligheid rondom scholen en het terugdringen van geluidsoverlast en fijnstof (verkeerswegen).

Fusie met andere gemeente(n)

Op de vraag 'wat zou er voor u veranderen als Blaricum zou fuseren met een andere gemeente?' zegt een grote meerderheid: *niets*. Men verwacht een meer professionele organisatie, meer efficiëntie en lagere WOZ-lasten. Ook 'beter bestuur' wordt genoemd.

Aandacht wordt er gevraagd voor:

- Behoud van identiteit, kernwaarden en gevoel;
- Reistijden tot het gemeentehuis (nabijheid);
- Snelheid van dienstverlening door grotere organisatie (log).

Ook geven diverse respondenten aan in hun toelichting: *‘een onmogelijk te beantwoorden vraag. Hangt helemaal af hoe de nieuwe gemeente de verschillende kernen gaat bedienen.’* Zij geven aan dat een eventuele nieuwe (rol)invulling van de gemeente bepalend is voor wat een fusie op kan leveren. Verder valt op dat een fusie met Eemnes en Laren voor veel respondenten wel bespreekbaar is, maar met Hilversum minder vanwege het meer stedelijke karakter van die gemeente.

Als het gaat om wat een fusie op moet leveren geven de respondenten aan dat het met name gaat om:

- Minder/lagere kosten (efficiency);
- Behoud van identiteit;
- Beter en toekomstbestendig bestuur;
- Betere zorg en voorzieningen;
- Gebruik maken van elkaars kwaliteiten (als gemeenten onderling).

4. Manifest van Blaricum

Tijdens de allereerste inwonertop van Blaricum op 24 september 2016 zijn 79 gelote inwoners met elkaar in gesprek gegaan. In drie rondes hebben zij gewerkt van Dromen, naar Denken naar Doen. Telkens een stapje concreter, om de samenlevingskracht van Blaricum te activeren: hoe kunnen we als inwoners er zelf voor zorgen dat Blaricum een fijn, mooi en leefbaar dorp is om samen in te leven. De top 9 die de deelnemers met elkaar hebben opgesteld:

1. Behoud dorpskarakter en identiteit
- 2: Blaricum Groen en Schoon
- 3: Geluidshinder A27 decimeren
- 4: Lopend en op de fiets van kern tot kern
- 5: Veilig verkeer Blaricum
- 6: Bruisend Blaricum
- 7: Bereikbaarheid en openbaar vervoer
- 8: Blaricum authentiek, sterk en vitaal: het begint bij wonen
- 9: Burgerreflectie; input van onderop

De verschillende buurten/kernen waren als volgt vertegenwoordigd:

Buurt/kern	Deelnemers	Percentage
Dorp	44	56%
Blaricummeent	9	11%
Bijvanck	20	25%
Onbekend	6	8%

Op de volgende pagina is de op 24 september 2016 gegenereerde Wordcloud te vinden, waarbij de opdracht luidde: *Vat uw droom voor Blaricum in één woord samen.*

Nieuwsgierig?

Een videoverslag van deze inspirerende dag is te vinden op:

http://www.blaricum.nl/inwoners/Projecten_2/Dialoog_Blaricum

De top 9 ideeën van de B100

1. Behoud dorpskarakter en identiteit

Doel	• Dorpsgevoel, dorpskarakter weer terug • Openheid • Geen verdere verdichting • Bebouwing (dorpsinrichting) • Betere veiligheid • Dorpsgevoel naar Blaricummeer en Bijvanck • Leefbaarheid
Activiteiten	• Bewoners/ buurtcommissie opzetten • Blijven signaleren en melden
Eerste Stap	• Klachten serieus nemen • Sparringsmogelijkheden • Gemeente volgt eigen beleid • Terugkijken naar verleden en luisteren naar de burger • Betere communicatie/terugkoppeling

2. Blaricum Groen en Schoon

Doel	• Groen beleid • Verbetering van onderhoud: van paden, openbare ruimte, bermen, straten (ophoging door boomwortels; wildgroei in tuinen), sloten, speeltuinen, onkruid verwijderen; vaker blad blazen en weghalen; straatkolken schoonmaken

	• Landschapsbescherming: ontwikkeling nationaal park van Rijn naar Gooimeer (taak provincie Noord Holland, Utrecht en natuurbeschermingsorganisaties)
Activiteiten	• Honden aanlijnen en poep opruimen • Gemeenten moet beleid aanpassen en bakken plaatsen. • Mensen aanspreken op gedrag • Klusaanhanger gebruiken (promotie door gemeente) • Gemeente actiever in groenvoorziening en openbare ruimten ontplooiën
Eerste Stap	• Hondenbelasting invoeren • Bermbeleid uitvoeren: betere groenbescherming • Verkopen van snippergroen door gemeente • Gemeente moet eens gaan rondlopen (schouw)

3. Geluidshinder A27 decimeren

Doel	• Veel minder geluidsoverlast voor de bewoners • Gezondheid van de bevolking (fijnstof, geluidsoverlast, slecht slapen, niet in tuin kunnen zitten)
Activiteiten	• Geluidswal verbeteren/verhogen • Maximale snelheid verlagen • Stil asfalt • Geluidswand neerzetten, open delen bij benzinestation en opritten dichtn
Eerste Stap	• Contacten leggen met overheid, Rijkswaterstaat • Stichtseweg als gemeente zelf oppakken

4. Lopend en op de fiets van kern tot kern

Doel	Van fysieke verbinding naar sociale verbinding
Activiteiten	- De Blaricummerweg (landingsbaan) beplanten met bomen, een laan maken, visueel doortrekken door gat in de wal. - Theehuis in het midden (goed voor sociale cohesie) - De drie kernen verbinden met fiets- en voetpaden - Hernoemen landingsbaan in Le Coultreraan - Via crowdfunding (bewoners, sponsors, verenigingen) bouwen brug
Eerste Stap	Klankbordgroep/werkgroep oprichten met mensen uit zowel Dorp, Bijvanck en Blaricummermeent

5. Veilig verkeer Blaricum

Doel	Onveilige situaties aankaarten/inventariseren
Activiteiten	- Speciaal mailadres en contactpersoon aanspreekpunt vanuit de gemeente - Foto's insturen - Onderling in gesprek gaan info@blaricum.nl werkt niet
Eerste Stap	Gemeente opent mailadres en maakt dit bekend

6. Bruisend Blaricum

Doel	- Kleinschalig winkelaanbod moet blijven - Recreatie en cultuur stimuleren: culturele broedplaats realiseren - Blaricum aan zee: het aantrekkelijk maken van het strand
Activiteiten	Initiatief nemen om met mensen met dezelfde wens te inventariseren wat er is; plannen te maken en uit te werken
Eerste Stap	- Aanspreekpunt bij gemeente - Bestuurlijke wil om burger participatie te faciliteren

7. Bereikbaarheid en Openbaar Vervoer

Doel	- Bereikbaarheid van dorp van en naar ziekenhuis - Bereikbaarheid station Naarden-Bussum (met behoud bomen) - Bijvanck/Blaricummermeent goede basisvoorziening creëren - Gedifferentieerd openbaar vervoer: sneltram Almere-Utrecht - Doorgaand verkeer ontmoedigen - Goede interne verbinding (zorgen dat je iemand bij busstation ziekenhuis kan afzetten)
Activiteiten	- Meer met de fiets - Burgerparticipatie om na te gaan wat het beste is voor Blaricum - Bijdrage vanuit gemeente voor meer OV - Vrijwilligersbus opzetten voor vervoer naar ziekenhuis

	• Goed inventariseren welke voorzieningen Blaricum aan openbaar vervoer nodig heeft
Eerste Stap	• Gesubsidieerde baan creëren voor vervoer per bus • Provincie/gemeente/mensen uitnodigen die mee willen denken (betrokkenen die weten wat er speelt)

8. Blaricum authentiek, sterk en vitaal: het begint bij wonen

Doel	• Een gemêleerde samenstelling van bevolking in alle dorpskernen van Blaricum om de diversiteit en levendigheid te behouden en te versterken (verenigingsleven en vrijwilligers) • sociale huurwoningen en betaalbare koopwoningen
Activiteiten	• Op de politieke agenda krijgen • Zich meer laten horen aan gemeente en corporaties • Bij verkiezingen stemmen op partij die diversiteit en sociale woningbouw in programma heeft staan
Eerste Stap	• Gemeente moet er voor zorgen dat sociale huurwoningen in het dorp beschikbaar blijven; evenals betaalbare koopwoningen

9. Burgerreflectie: input van onderop

Doel	• Input leveren van onderop • Burgerraad samengesteld uit 10-20 personen van verschillende vakgebieden • Komen 1 keer per kwartaal bijeen. • Niet vrijblijvend
Activiteiten	• Inventariseren van onderwerpen waarop input nodig is

	• Naast kerngroep mensen invliegen met specifieke expertise
Eerste Stap	• Commitment gemeente in vroeg stadium • Faciliteren met ruimte, beperkt budget en ambtelijke capaciteit • Aanleveren onderwerpen • Onderdeel van besluitvorming • Pagina op website

5. Samenwerkend besturen: kansen en opgaven voor Blaricum in de toekomst

Alles overziend is er aantal overlappende thema's die naar boven komen vanuit de enquête, werkateliers met maatschappelijke organisaties en bedrijven en de inwonertop B100. In dit afsluitende hoofdstuk worden deze thema's uitgelicht.

Behoud van prettige leefomgeving en dorpse karakter

Uit alle gesprekken en de enquête blijkt: het is goed leven in Blaricum. De term 'mooi' valt opvallend vaak. Door iedereen wordt de rust, ligging in het groen en ligging dichtbij grote steden als plezierig ervaren. Voorzieningen zijn nabij en Blaricum kent in de nabije omgeving veel mogelijkheden voor recreatie in de natuur.

Het authentieke dorpse karakter moet ook in de toekomst behouden blijven. Men is trots op de Tafelberg, de IJssalon, het oude dorp, de aspergeboerderij en de karakteristieke weggetjes. Veel inwoners willen een rondleiding per voet of fiets aanbieden aan mensen die van buiten Blaricum zouden willen leren kennen.

Verbinden wijken en buurten: sociaal en fysiek

Een deel van de inwoners is nadrukkelijk op zoek naar samenleven vanuit een gezamenlijke identiteit. *Men geeft aan nieuwsgierig te zijn naar de ander.* Deze identiteit van Blaricum behouden is de kracht en opgave volgens inwoners richting de toekomst. Dat staat los van welke bestuurlijke of ambtelijke samenwerkingsvorm met andere gemeenten.

Blaricum heeft een groep vermogende inwoners, maar wordt ook gevormd door een groep minder vermogenden. Blaricum wordt zodoende gekenschetst als een dorp met meerdere gezichten en profielen. Een deel van de inwoners is van mening dat de huidige samenhang tussen het Dorp, Bijvanck en Blaricummermeent, zowel sociaal als fysiek, onvoldoende is. Het aanleggen van fiets- en wandelpaden of het vaker elkaar opzoeken moet zorgen voor meer ontmoeting en meer *samenleven*.

Door het groeiende aantal ouderen neemt ook het vrijwilligerspotentieel toe. Daarbij moet er meer aandacht komen voor naar elkaar omkijken: het tegengaan van vereenzaming is iets waar alle inwoners van Blaricum zich voor zouden moeten inzetten. In de kern draait het om *sociale inclusiviteit*. Tijdens de B100 is het idee geopperd om met bewonerscommissies te gaan werken. Deze commissies zouden de sociale samenhang kunnen bevorderen door in diverse wijken activiteiten en ontmoetingen te organiseren.

Bereikbaarheid

Een zekere ambiguïteit doet zich hier voor. De nabije ligging ten opzichte van de grote steden is een sterke factor van Blaricum. De snelwegen A1 en A27 en provinciale wegen (o.a. Stichtseweg) dragen bij aan een bovengemiddelde bereikbaarheid, maar zorgen tevens voor overlast van geluid en fijnstof.

Daarnaast is de tevredenheid over het (hoogwaardig) openbaar vervoer laag, met name door de netto reistijden naar bijvoorbeeld Amsterdam en Utrecht. Tegelijkertijd is een deel van mening er geen groen mag verdwijnen ten faveure van de busbaan. Ook de ov-bereikbaarheid van het Tergooi-ziekenhuis is een belangrijk aandachtspunt.

Bruisend Blaricum: promotie en marketing

Het winkelaanbod in Blaricum gecombineerd met de prachtige natuur, maken Blaricum een aantrekkelijke plek voor inwoners, bezoekers en toeristen. Blaricum beschikt over een aantal specifieke kwaliteitswinkels, waarvoor mensen van over de grens naar Blaricum toe komen. Ook het aantal B&B's neemt toe. Blaricum kan aantrekkelijk zijn voor (culturele) toeristen en hierop inspelen door het aanbieden van kunst-, architectuur-, wandel- en fietsroutes. Ook 'Blaricum aan zee' vormt een toeristische en economische kans.

Ook hier geldt weer: de groei van het aantal bezoekers en de rustige woonomgeving moeten in balans blijven. Een deel van de winkeliers is bezig om meer bruisende activiteiten zoals een biologisch markt te organiseren. Het gaat daarbij met name om het promoten van Blaricum als ontspannende plek om te verblijven en het unieke specialistische winkelaanbod. Door de gemeente moet samen met de ondernemers wel worden nagedacht over slimme en effectieve oplossingen op het gebied van parkeren (blauwe zones, parkeerplekken) zonder de (dorpse) identiteit van Blaricum aan te tasten.

Rol van de gemeente: stimuleer samenlevingskracht

Uit de dialoog komt naar voren dat inwoners en ondernemers het liefst een klassieke overheidsrol zien. Een beheersmatige rol, primair gericht op dienstverlening daar waar het gaat om een nette openbare ruimte en veiligheid ('schoon, heel en veilig'). Ook hierin zien we een mate van ambiguïteit: respondenten geven in de enquête aan meer eigen verantwoordelijkheid te willen krijgen (bijvoorbeeld zeggenschap over wijk of buurt), maar de vertaalslag naar de praktijk ontbreekt veelal: er is een 'harde kern' vrijwilligers die veel verantwoordelijk neemt. Verder zijn Blaricums

deels ook individualistisch ingesteld. Daar ligt een taak voor het gemeentebestuur.

Maatschappelijke organisaties zijn tevreden over hun samenwerking met de gemeente. De ondernemers zijn dat minder. In het verlengde daarvan ligt er een opgave voor het lokaal bestuur op het gebied van communicatie, interactie en participatie een vernieuwingsslag te maken. Het periodiek met elkaar in gesprek gaan, formeel en informeel, bijvoorbeeld via (thematische) dialoogtafels. Daarbij schuift een delegatie van de gemeenteraad, college van B en W en (vak)ambtenaren aan. Het karakter van deze gesprekken zou *actiegericht* moeten zijn, vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid, vanuit het naar elkaar luisteren en elkaars zorgen serieus nemen. Een *field trip* door het centrum met raadsleden en ondernemers draagt bij aan wederzijds vertrouwen en begrip. Acties moeten door beide partijen worden opgepakt.

In het verlengde hiervan is tijdens de B100 ook het idee van de burgerraad omarmd. In feite een oproep op vaker en op een andere manier in contact te komen en blijven met het gemeentebestuur. Daarmee kan de gemeenteraad op een eigentijdse manier invullen geven aan haar rol van volksvertegenwoordiger: in gesprek zijn en blijven met inwoners. De onderuitputting van een bestaand instrument (wijkbudgetten) zou voor gemeentebestuur en inwoners een goed aangrijpingspunt zijn om opnieuw met elkaar in gesprek te gaan.

Hoe bestuurlijk wordt samengewerkt, maakt voor veel inwoners niet zo veel uit, als de identiteit van Blaricum maar gehandhaafd blijft. Gelukkig wordt een identiteit bewaard door mensen in een gemeenschap, en niet door de gemeente. Veel respondenten geven aan dat er voor hen 'niets' zou veranderen als Blaricum zou fuseren met een andere gemeente. Maatschappelijk organisaties en ondernemers zien ook kansen als er een

grotere (bestuurskrachtige en effectievere) gemeente zou ontstaan. Wel moet daarbij aandacht zijn voor de benaderbaarheid van het gemeentebestuur en een verhoogde kwaliteit van de dienstverlening.

Tot slot

Dit *'Toekomstperspectief van Blaricum: in dialoog met de samenleving'* biedt bouwstenen voor beslissingen inzake de bestuurlijke toekomst van Blaricum. Met dit traject zijn de kernwaarden en belangrijkste opgaven zoals gezien van de samenleving opgehaald. Ook geeft het inzicht in de (gewenste) relatie tussen gemeenschap en gemeente.

Als, deze dialoog samenvattend, een programma van eisen voor het gemeentebestuur van de toekomst in Blaricum moet worden opgesteld ziet deze er als volgt uit:

De voorliggende opgave voor het gemeentebestuur is om de opbrengsten uit de dialoog te verbinden met bestuurlijke scenario's. In lijn met het 3S-model vindt zodoende een vertaling plaats van samenleving en strategie richting de structuur. Daarbij moeten verschillende criteria door het gemeentebestuur gewogen worden, denk aan bestuurskracht, nabijheid bestuur, regionale samenwerking, democratische legitimiteit, behoud van de kernwaarden en toekomstbestendigheid van de gemeente.

De boodschap voor beslissingen voor een toekomstbestendig en vitaal Blaricum, is om rationaliteit te verbinden met gevoelens en opvattingen. Waarbij een visie op samenwerking met andere gemeenten (regionalisering) op het strategische, tactische en uitvoerend niveau noodzakelijk is. Ook nieuwe, voor Blaricum passende, vormen van samenwerking met inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven vormen een belangrijke opgave.

Daarbij kan worden voortgebouwd op de opbrengsten van deze dialoog. Op weg naar *samenwerkingskracht*.

Het moet in de toekomst:

- Goedkoper en efficiënter (fusie behoort tot de mogelijkheden)
- Professioneler én persoonlijker
- Een leefbaar en bijzonder dorp blijven
- Met meer zeggenschap voor inwoners, organisaties en ondernemers zelf

Het moet gaan over:

- Veiligheid
- Groen
- Openbaar vervoer
- Voorzieningen/onderwijs
- Behoud van identiteit en kernwaarden
- Betere dienstverlening (ook digitaal)
- Samenleven (onderlinge verbondenheid van de kernen en sociaaleconomische klassen)
- Verhouding tussen gemeenschap en gemeente(bestuur): nabij en aanspreekbaar, gelijkwaardig en geïnteresseerd

Bijlagenboek

- Resultaten inwonerenquête
- Verslagen werkateliers maatschappelijke organisaties en ondernemers, 21&22 september 2016

Inwoner enquête

Dit verslag geeft de inwonerenquête (bijna 300 respondenten) en een samenvatting van de resultaten per vraag weer.

Waar bent u trots op in Blaricum?

Inwoners zijn trots op het mooie dorp, waarbij de historie, cultuur, rust, groen en het eigen (landelijke) karakter veel genoemd worden. De kleinschaligheid, gezelligheid van de dorpskern en het agrarische verleden maken Blaricum tot en fijn dorp om in te leven. Mensen zijn ook trots op de *naam* Blaricum en de ligging.

Een aantal citaten:

- De authenticiteit, de rust en de natuur.
- Het vele groen en centrale ligging in het land.
- Dichtbij de Randstad en toch 'buiten'.
- Gezelligheid en eenheid van de mensen zowel in oude dorp als in de Bijvanck. Mooie omgeving, veel bomen, goede voorzieningen.
- Prettig, rustig wonen in een verkeersluwe buurt met natuurschoon dichtbij en relatief veilig.
- Rustig en gemoedelijk dorp, met name fijn met opgroeiende kinderen.
- Landelijke uitstraling is uniek. Heggen, wegjes, paden, heide.
- De schoonheid van de omgeving, het niveau van de inwoners, de kleinschaligheid en toch dicht bij grote steden.
- De natuur in en om Blaricum, de kleine dorpswinkeltjes waar je op een ouderwetse manier geholpen wordt, de voetbalclub voor de kinderen.
- Blaricum-Bijvanck waar wij wonen is een rustige buurt, met veel groen en mooie parkjes.
- Het wat boerse, authentieke karakter, geen kledingwinkels zoals in Laren, veel groen, veel boerderijen, kleine kern, gratis parkeren, horeca. Bij de lokale minderstand (Stut, AH etc.) kom je altijd wel bekenden tegen, is gezellig voor een praatje zonder dat het verplichtingen schept.

- Het is een fijne, rustige en groene omgeving en tegelijkertijd zijn faciliteiten zoals supermarkten en overige winkels, maar ook sportfaciliteiten, theater en ziekenhuis zeer na bij.
- Dorps sfeer, groen, alle voorzieningen op fietsafstand (inclusief Laren, Huizen en Hilversum), dichtbij Utrecht en Amsterdam.
- Locatie en uitvalsmogelijkheden naar snelwegen, dorp zélf, bewoners, OBB, Moeke, Da Bruno, Ijsjes, Appie met allemaal eigen 'kleur' en karakter, en natuurlijk een prachtig eigen huis.

Wat zijn de redenen dat u in Blaricum woont en wilt blijven wonen?

Deze vraag ligt deels in het verlengde van de vorige. Een aantal respondenten geeft aan geboren te zijn in Blaricum en te willen sterven in Blaricum. Ook mensen die er zijn komen te wonen, willen nooit meer weg. Mede vanwege de kleinschaligheid van het dorp, de rust en de bereikbaarheid van grote steden. Een klein deel van de respondenten geeft aan vanuit financiële argumenten niet te kunnen verhuizen. Ook de verschillende karakters van de woonwijken (oude kern, Bijvanck, Blaricummeermeent) worden genoemd.

Een aantal citaten:

- Rust, mooie omgeving, goede bereikbaarheid, geen winkelcentra maar wel in de buurt. Blaricum is een fantastisch dorp om te wonen en gelukkig zonder grote scholen en winkelcentra.
- Heb geen speciale reden om hier te blijven. We hebben nu een huis in een rustige straat en geen geld om iets te kopen laat staan verhuizen.
- Centraal gelegen, dicht bij snelwegen, goed toegankelijk, omdat ik mijn werk hier heb.
- Relaxing. Friendly. Silent.
- Ik woon er 30 jaar, heb mijn vrienden in het dorp, mijn kinderen zijn er opgegroeid en we hebben een sterke band met veel oorspronkelijke bewoners.
- Fijne woonomgeving, relaxte sfeer, Fijne wandelpaden, veel groen!
- Ben hier geboren en wil hier sterven.
- Ben hier geboren. Dorp uit voor studie en werk en nu na jaren weer terug. Het voelt als thuiskomen.
- Rust, ruimte, gelijkgestemden, saamhorigheid

- Centrale ligging, prachtige natuur, rust maar grote steden bereikbaar.
- Vroeger was het "bijna" onmogelijk om in Hilversum een huis te krijgen en in de Bijvanck werd toen (1975) volop gebouwd. We blijven er wonen omdat we ons er thuisvoelen en vanwege werk
- De natuur en de ligging.
- Geboren en getogen Gooier.
- De winkels voor de boodschappen van alle dag, het groen en de sociale contacten die opgebouwd zijn.
- Goed bereikbaar, voorzieningen, rust
- Veel gezien, de beste plek om te wonen en te werken
- Ik voel mij hier thuis en heb veel persoonlijke contacten. Ik woon hier ook al vanaf mijn jeugd.
- Centraal in Nederland, contacten, ik voel me er prettig en veilig, mooi om te fietsen en recreëren, prima huis.

Hoe zou u Blaricum omschrijven aan mensen die overwegen er te komen wonen?

De term ‘mooi’ is opvallend vaak genoemd door respondenten. Ook het type inwoner komt aan bod: beschaafd, vermogend, kak, soms wat op zichzelf. Tegelijkertijd zijn er ook verschillen tussen inwoners: bekende Nederlanders, zakenlieden, oorspronkelijke inwoners. Tussen ‘oud’ en ‘nieuw’ geldt. Het aanbod aan voorzieningen, lokaal en in de nabije omgeving, wordt gewaardeerd. Ook de typering ‘reservaat’ is een aantal keren genoemd.

Citaten:

- Als je op zoek bent naar rust en natuur, ben je hier op je plek.
- Mooi dorp met rijke historie en fantastische natuur.
- Een mooi dorp waaruit je vele kanten uit kan.
- Mooi dorp-de natuur hei water en bos.
- Mooie omgeving met alle primaire levensbehoeften.

- Gezellige mensen zowel in oude dorp als in de Bijvanck. Mooie leefomgeving, veel bomen, goede voorzieningen. Goed parkeerbeleid. Oplettend gemeentebestuur.
- Groen dorp, rustig, geen dorp om te gaan winkelen en weinig `vertier`, maar dicht genoeg bij `de grote stad`. Verbindingen met openbaar vervoer zijn matig.
- Blaricum een plaats om te wonen en te midden van bos en heide.
- Een van oudsher boerendorp, groen en met karakter, waar tegenwoordig ook veel import en nouveau riche neergestreken is. Centrale ligging.
- Rustig dorpje aan rand van de randstad, met soms wat sterallures en soms bij het boerse af.
- Mooi dorp maar met een sfeer van wintersport dorp zonder sneeuw, niet alle bewoners blinken uit in empathie en bescheidenheid.
- Een prachtig dorp met schitterende huizen. Je moet wel financieel in staat zijn om hier te kunnen wonen.
- Een dorp met een mooie oude kern maar waar de scheiding van het nieuwe gedeelte en oude heel duidelijk is.
- Een geweldig reservaat, waar veel voorzieningen aanwezig zijn.
- Een bijzonder dorp, wel extreem duur qua grond prijzen, en dus ook v.w.b. OZB en dergelijke. Bijzondere mix van een groep showbiz-types die wel voor reuring zorgen maar waar je verder weinig aan hebt, een groep hoogopgeleide zakenlieden die er zijn gekomen voor werk in Gooi of Amsterdam, en een groep originele bewoners, hun nazaten en bewoners van nieuwe wijken. Die laatste groep zijn eigenlijk de aardigsten maar het duurt een tijdje voor ze je er tussen laten.

- Blaricum is een mooi dorp, op korte afstand van andere mooie plaatsen, zoals Naarden, Laren. De inwoners bestaan uit een mengelmoes van de oude boeren bewoners, kunstenaars, "oud geld" en nieuwe rijken, bekende artiesten, en doorsnee beschaafde mensen. Men is er culinair ingesteld, hoewel er geen enkel duur restaurant is. Het verbouwen van verse asperges en het kunnen dineren met een aspergemenu in een mooie tent naast de kweekakker is een mooi voorbeeld van de mixculturen.
- Als een aantrekkelijk groen dorp met alles wat je wensen kan in je buurt, oorspronkelijk een dorp van Erfgooiers.

[

Naar welke plek zou u mensen die Blaricum niet kennen meenemen om het karakter van Blaricum te laten zien?

Er worden veel verschillende plekken genoemd, toch ontstaat er wel een totaalbeeld van de plekken waar de respondenten bezoekers mee naar toe zouden willen nemen: het oude dorp, dorpscentrum, de hei (natuur) en de Tafelberg. Een aantal wil ook de verschillende wijken en sterktes tonen; dat betekent een rondleiding per fiets op lopend!

Een aantal citaten:

- Het café van Gordon
- Dorpskern en Tafelberg
- Het dorpscentrum
- Het oude dorp en de Bijvanck, wellicht de Blaricummermeent.
- Naar het dorp, de Woensberg en ook de Bijvanck en Blaricummermeent. Kan men de verschillen zien van een klein dorp
- Oude Dorp met de historische boerderijen.
- De hei, de aspergeboerderij, zorgboerderij 't Werkpaerdt, architectuur.
- IJssalon `de Hoop`, de schaapskooi, Blaricummermeent.
- Aspergeboerderij.
- Op de fiets naar het oude dorp, een rondrit over de Gooiers Gracht, de Begraafplaats en een lunch in Bellevue.
- Woods. Park. Brink. Canal.
- Het oude dorp met de exorbitante villa's, de gewone "volkse" buurten en het gedeelte met de kronkelende straatjes en heggen. De Tafelbergheide. Maar ook de Bijvanck met het opgeknapte winkelcentrum. Maar wel een wijk "op afstand" van Blaricum dorp.
- De heide van het Warandepark.

- De heggeweggetjes in het oude dorp.
- Naar de mooie lanen, de hei en het centrum.
- Naar de 3 "dorpsdelen" Oude dorp, Bijvanck en Blaricummermeent, maar dan wel te voet.
- Het oude dorp, omgeving Fransepad, Angerechtsweg, Meentweg.
- De smalle kronkelstraatjes zonder stoep in het oude dorp met de oude sommige nog intact zijnde boerderijen en daarna lunch bij Moeke Spijkstra en vervolgens een borrel bij de oude tak.
- Fietsend door oude kern met zijn kringweggetjes en de mooie huizen aan de Noolseweg e.o. en de open akkers.

Van welke stad of welk dorp, waar ook ter wereld, kan Blaricum iets leren en waarom?

Een deel van de respondenten vond dit een lastige vraag om te beantwoorden zo blijkt. Bij degenen die wel een antwoord hadden, valt de geografische spreiding op: zo kan zowel geleerd worden van burens als steden aan de andere kant van de oceaan. De antwoorden geven tevens een inzicht in het gewenste profiel van Blaricum.

Citaten:

- Barcelona. Deelfiets-systeem voor bereikbaarheid zonder auto.
- Huizen, Wognum, Landsmeer. Deze gemeenten doen veel aan groenvoorziening
- Misschien iets van buurgemeente Laren om ondanks dorpse karkater meer autoverkeer beter te handelen qua parkeerdrukke
- Hamptons New York - de rust en ruimte en natuur
- Eemnes die doet veel aan huizenbouw voor hun eigen jongeren.
- Cubry in Frankrijk. Ruimte en wonen in een dorp zonder opsmuk.
- Om dichtbij huis te blijven, van Huizen qua Financiën. Maar ook van Huizen en Bussum qua stedenbouw. Veel variatie en geen vierkante blokken. Kijk naar de Drentse en Groningse dorpjes qua invulling van de stedenbouw. Naar Loosdrecht voor verdere ontwikkeling langs het water.
- Baarn, winkels, treinstation, jachthaven, veel verenigingen op ALLERLEI gebied o.a. van sport en cultuur, ieder week eind iets te doen.
- Dorpen in het Lingebied zoals Deil: schoon, gastvrij, gemoedelijk, openbare speelgelegenheden met toezicht.

- Franse dorpjes, waar in het midden van het dorp een dorpsplein met oude de platanen is, waar je wat kunt drinken en waar geen verkeer langs rijdt.
- Naarden/Bussum vanwege goede besturing tegen relatief lagere lasten.
- Van Laren omdat Laren een mooi en levendig centrum heeft met leuke winkelvoorzieningen en meer geïntegreerde nieuwbouwwijken. Van Eemnes omdat daar goed naar de wensen van de bevolking geluisterd wordt.
- De nog vriendelijker en rustiger dorpen in het Oosten van Nederland.
- Madurodam, door kleinschalig te blijven!
- Blaricum kan iets leren van New York, waar mensen ondanks het bruisende nachtleven zich niets aantrekken van het lawaai om hen heen.
- Gezellige soortgelijke Brabantse dorpen met meer detailhandel en 24/7 bedrijvigheid.

In een inwonerpeiling uit 2014 beoordeelden inwoners van Blaricum hun buurt gemiddeld met een 8,2. Is dit cijfer volgens u:

	Aantal (N=292)	Percentage- 100%
nog steeds correct	179	61%
te hoog	89	30,5%
te laag	24	8%

Het merendeel vindt het nog steeds correct. Het deel dat vindt dat een 8,2 te laag is, vindt merendeels een 9,0 meer recht doen aan de werkelijkheid: de kwaliteit van leven in Blaricum is bijna perfect. Een aanzienlijk percentage vindt echter dat de 8,2 een te hoge score is. Als redenen worden genoemd (citaten):

- Het 'dorpse karakter' verdwijnt, te weinig aandacht voor duurzaamheid en veel te veel onnodig verkeer.
- Sinds de nieuwbouw in de Bijvanck (winkelcentrum en omgeving) vind ik het minder mooi en rustig.
- Veel inbraken, onderhoud straten en groen niet optimaal.
- De betrokkenheid van alle buurtbewoners individueel zal op een hoger plan moeten komen om samen meer tot stand te brengen.

Geografische oriëntatie van inwoners

Kunt u voor de onderstaande zaken aangeven in welke plaats u hiervoor het meest komt? Hieruit blijkt dat inwoners van Blaricum voor dagelijkse boodschappen, zorg, sport, recreatie en vrijwilligerswerk richten op de eigen kern. Werken doet men het meeste in Amsterdam.

	Amsterdam	Baarn	Blaricum	Bunschoten	Eemnes	Hilversum	Huizen	Laren	Naarden/Bussur Soest	Utrecht	Elders	Niet van toepas	Total Respons	
Dagelijkse boodschappen	2 (0.7%)	1 (0.3%)	184 (62.8%)	0 (0.0%)	6 (2.0%)	1 (0.3%)	85 (29.0%)	9 (3.1%)	2 (0.7%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)	1 (0.3%)	2 (0.7%)	29
Winkelen	36 (12.5%)	4 (1.4%)	8 (2.8%)	1 (0.3%)	0 (0.0%)	41 (14.2%)	77 (26.7%)	57 (19.8%)	22 (7.6%)	0 (0.0%)	7 (2.4%)	26 (9.0%)	9 (3.1%)	28
Werk	45 (16.0%)	3 (1.1%)	30 (10.7%)	0 (0.0%)	1 (0.4%)	10 (3.6%)	13 (4.6%)	5 (1.8%)	5 (1.8%)	2 (0.7%)	4 (1.4%)	31 (11.0%)	132 (47.0%)	28
Onderwijs	19 (6.9%)	0 (0.0%)	21 (7.6%)	0 (0.0%)	2 (0.7%)	8 (2.9%)	15 (5.4%)	16 (5.8%)	9 (3.3%)	0 (0.0%)	1 (0.4%)	3 (1.1%)	182 (65.9%)	27
Zorg	10 (3.5%)	0 (0.0%)	179 (62.2%)	0 (0.0%)	5 (1.7%)	6 (2.1%)	17 (5.9%)	16 (5.6%)	7 (2.4%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)	3 (1.0%)	45 (15.6%)	28
Sport	4 (1.4%)	1 (0.4%)	82 (29.2%)	0 (0.0%)	7 (2.5%)	10 (3.6%)	65 (23.1%)	30 (10.7%)	10 (3.6%)	1 (0.4%)	0 (0.0%)	20 (7.1%)	51 (18.1%)	28
Recreatie	14 (5.0%)	2 (0.7%)	113 (40.4%)	0 (0.0%)	6 (2.1%)	5 (1.8%)	23 (8.2%)	10 (3.6%)	3 (1.1%)	0 (0.0%)	1 (0.4%)	73 (26.1%)	30 (10.7%)	28
Vrijwilligerswerk	5 (1.8%)	1 (0.4%)	68 (24.4%)	1 (0.4%)	0 (0.0%)	5 (1.8%)	24 (8.6%)	13 (4.7%)	5 (1.8%)	0 (0.0%)	1 (0.4%)	19 (6.8%)	137 (49.1%)	27

Waar ziet u kansen om Blaricum leuker te maken?

De antwoorden op deze vraag richten zich met name op de directe leefomgeving van inwoners. Onderhoud van groen, meer parkeerplekken en minder fijnstof. Ook het organiseren van evenementen en aantrekken van toeristen staat bovenaan het lijstje. Ook hier komt weer de fysieke en sociale verbinding tussen de verschillende buurten terug. Opvallend: ook vaak wordt genoemd 'houden zoals het nu is', dus een handhaving van de status quo.

Citaten:

- Kleinschalig houden, puur en dorps
- Niet zozeer leuker, maar wel verzorgder. Het aanzien van de buurt is de verantwoordelijkheid van de gemeente en haar inwoners. Beide moeten daarvan doordrongen zijn om te zorgen voor een verzorgde en prettige leefomgeving!
- Tradities voort blijven zetten en hier actief nieuwe bewoners bij betrekken
- Buurtzin bevorderen op kleine schaal, bijvoorbeeld door het organiseren van een straatbarbecue.
- Beter groen onderhoud
- Een betere aansluiting op het openbaar vervoer
- Hier in de Bijvanck zijn veel trottoirs onverzorgd. Onkruid woekert overal dat staat erg onverzorgd
- Ik vind Blaricum zo als nu al leuk genoeg, alles wat je toevoegt maakt het drukker.
- Politiek/bestuurlijke, maar ondersteund door burgers, stimulering van lokaal (cultureel) ondernemerschap, w.o. facilitering van opvolging agrarische ondernemerschap.

- Groenvoorzieningen beter onderhouden.
- M.i is Blaricum leuk genoeg zoals het nu is.

Waarover maakt u zich het meeste zorgen in uw leefomgeving?

De aanleg van de HOV-busbaan houdt veel mensen bezig. Met name het groen dat hiervoor moet verdwijnen wordt gezien als aantasting van de prettige leefomgeving. Daarbij speelt de balans tussen het behoud van het goede en het karakteristieke en de vernieuwing (ondernemerschap, nieuwe inwoners, toegankelijkheid). Ook de thema's veiligheid, verkeer(sdrukke) en mentaliteit van de mensen worden veel genoemd. Enkele citaten:

- Over de komst van een onnodige busbaan.
- De ouderenzorg.
- Kleine criminaliteit.
- Geluidsoverlast grote weg en fijnstof.
- Veel alleenstaande ouderen die echt alleen zijn
- Gebrek aan respect voor de medemens
- Kwaliteit van onderhoud aan groenvoorzieningen, gevoel van onveiligheid.
- Dat er mogelijk geen betaalbare starterswoningen in Blaricum dorp beschikbaar zijn.
- Woon- werkdorp, overdag is het hier uitgestorven op de bouwvakkers na natuurlijk.
- Inwoners uit grote steden die het dorpse gevoel van met elkaar leven niet kennen.
- Afname vrijwilligers.
- Dat de ruimtelijke structuur en groenvoorziening wordt aangetast door grootschalige ontwikkeling, hoogbouw, grote parkeerplaatsen etc.

Heeft u de afgelopen 12 maanden contact gehad met de gemeente?

	Aantal (N=180)	Percentage- 100%
0 keer	1	1%
1 keer	51	28,3%
2 – 4 keer	100	56%
5 – 10 keer	19	10,6%

Op welke wijze(n) heeft u contact gehad met de gemeente?

	Aantal (N=185)	Percentage- 100%
Internet	48	26%
E-mail	59	31,9%
Via social media	4	2%
Post	19	10,3%
Balie	116	63%
Telefoon	87	47,0%
Bijwonen en/of inspreken bij raadsvergadering	17	9%
Persoonlijk contact raadsleden	21	11,4%
Persoonlijk contact wethouders	17	9%
Persoonlijk contact ambtenaren	50	27,0%

Verslag bijeenkomst maatschappelijke organisaties

21 september 2016

Diaalog Blaricum

De kracht van Blaricum

Wat maakt Blaricum nu een aantrekkelijke plek voor de maatschappelijk organisaties?

Dorpskarakter

Deelnemers vinden Blaricum een mooi groen dorp en waarderen het dorpsgevoel dat heerst.

Kleinschalig Blaricum

De kleinschaligheid van Blaricum maakt dat de lijnen kort zijn en veel te organiseren is. Blaricum biedt een mooie en veilige omgeving voor de organisaties om ook activiteiten buiten hun gebouwen te ondernemen met kinderen en ouderen.

Gemêleerd Blaricum

Door de ruimte voor nieuwbouw kan het inwonertal groeien en blijft er aanwas van nieuwe, jongere mensen. Blaricum heeft het imago van een rijk

dorp, maar daar zijn de deelnemers het niet mee eens. Het grote aantal sociale huurwoningen maakt de bevolking gemêleerd.

Betrokken gemeente

Deelnemers zijn tevreden over de benaderbaarheid van de gemeente en de samenwerking die ze voeren op maatschappelijke thema's.

Groeiend vrijwilligerspotentieel

Een aantal deelnemers gaf aan dat doordat het aantal gepensioneerden in Blaricum hoog is en verder toeneemt, er groeiend draagvlak ontstaat voor voorzieningen. Ook zijn Blaricumse gepensioneerden relatief vaak betrokken in vrijwilligerswerk.

Aandachtspunten voor de toekomst van Blaricum

Andere bevolkingssamenstelling

Nederland heeft in 2030 bijna een miljoen meer inwoners dan nu. De verschillen tussen regio's zijn groot. Met name de Randstad groeit naar verwachting sterk. De bevolkingsomvang in Blaricum groeit naar ruim 10.000 inwoners.

Rond 2025 zal er een historische omslag plaatsvinden en zal het aantal ouderen groter zijn dan het aantal jongeren. Blaricum is een relatief vergrijsde gemeente. De grijze druk is 47,3% (landelijk 27,8%). De grijze druk is het aantal inwoners boven de 65 t.o.v. het aantal inwoners tussen 15 en 65 jaar. De verwachting is dat in Blaricum het aantal 65+-ers toeneemt met zo'n 50% naar rond de 2.900 in 2030.

Het aantal jongeren tot 20 jaar groeit naar 2030 met een aantal procent in de gemeente Blaricum. Nederland krijgt te maken met een 'dubbele vergrijzing': binnen de groep 65-plussers neemt vooral het aandeel 75-plussers sterk toe.

Het aantal huishoudens stijgt: tot 2040 komen er in Nederland nog 1 miljoen huishoudens bij. Het aantal paren en gezinnen blijft vrijwel constant, terwijl het aantal alleenstaanden sterk toeneemt.

Aandachtspunten voor Blaricum

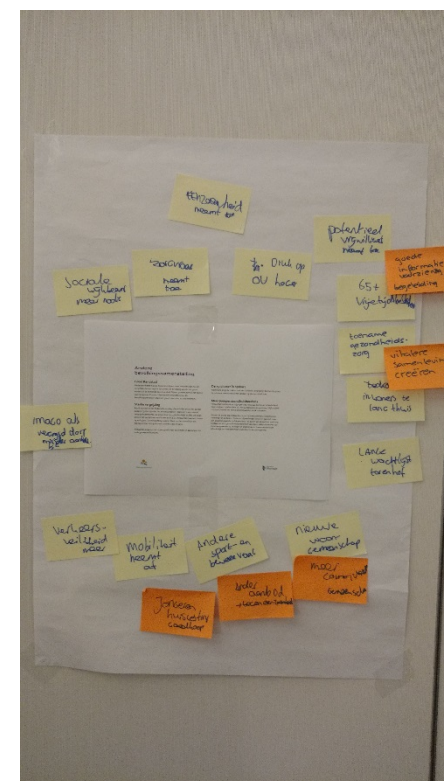
De zorgvraag neemt toe. De rol van sociale wijkteams groeit. Deelnemers willen voorkomen dat eenzaamheid een probleem wordt in Blaricum.

Bij de inrichting van de openbare ruimte van Blaricum moet nadrukkelijk rekening worden gehouden met minder mobiele mensen.

Het verenigingsleven en vrijwilligersorganisaties kunnen zich richten op aantrekkelijkheid voor senioren. Een te vergrijsd karakter kan mogelijk de aantrekkingskracht van Blaricum doen afnemen, dus er is ook ruimte voor jongeren nodig.

Flexibeler gebruik ruimte en tijd

Huizen worden niet alleen meer gebruikt om te wonen, maar ook om te werken, om energie op te wekken en voor vakantieverblijf (AirBnB).

Een groeiend deel van de Nederlandse beroepsbevolking gaat steeds flexibeler om met de werktijden en werkplekken. Mede als gevolg hiervan is steeds minder behoefte aan fysiek vastgoed op allerlei terreinen, of moet het fysieke vastgoed flexibel gebruikt kunnen worden.

Nabijheid van werk is minder belangrijk bij de keuze waar te wonen. In de kenniseconomie groeit de werkgelegenheid waar mensen graag willen wonen. De in- en uitstroom van personeel neemt toe door flexibelere werkverbanden. ZZP-ers vormen een groeiend aandeel van de arbeidsmarkt. In Blaricum vullen ZZP-ers 25,4% van het totaal aantal banen in de gemeente in.

Aandachtspunt voor Blaricum

Blaricum kan zich profileren als aantrekkelijk dorp voor telewerken.

Toekomst detailhandel

In Nederland is een overaanbod van winkels in de detailhandel. Het percentage leegstand stijgt sinds 2008. Door de toenemende populariteit van webshoppes en de economische tegenwind in het afgelopen decennium staat de detailhandel onder druk. Gevolgen zijn dalende verkoopcijfers en meer leegstand in winkelcentra.

Sommige onderzoeken voorspellen in 2025 een internetaandeel van 45 procent in de totale retailomzet (dus inclusief food). Vanaf de bank is elke winkel bereikbaar, waar je ook zit. Winkelgebieden zullen transformeren.

Het belevingsaspect van een gebied en winkel in de toekomst steeds belangrijker als onderscheidend vermogen.

Consumenten overwegen in toenemende mate welke plek zij gaan bezoeken. Afwegingsfactoren zijn de bereikbaarheid en parkeergelegenheid en vooral ook de ambiance en sfeer. We zoeken voortaan in toenemende mate een prettige ervaring i.p.v. een specifiek product als we een centrum bezoeken.

Aandachtspunten voor Blaricum

Door internetshoppes zijn in alle wijken alle winkels online te bezoeken. Leegstaande winkelpanden moeten een andere invulling krijgen.

Sterke groei toerisme

Toerisme groeit nationaal en internationaal sterk. Nationaal met name door een grote groep gepensioneerden met veel vrije tijd en geld. Internationaal met name vanuit India en China. De UNWTO verwacht een groei van gemiddeld 3,3% per jaar. Dit betekent een verdubbeling van de internationale aankomsten in 2030 ten opzichte van 2012. Als gevolg van de sterke groei van toerisme in Amsterdam is landelijk het beleid ingezet om toeristen meer te verleiden tot bezoeken buiten de hoofdstad.

Aandachtspunten voor Blaricum

Het aantal B&B's neemt toe. Blaricum kan aantrekkelijk zijn voor toeristen en hierop inspelen door het aanbieden van kunst-, architectuur-, wandel- en fietsroutes.

Blaricum kan met haar dorpsgevoel en sociale cohesie een antwoord geven op negatieve effecten van de individualisering. Met inzet van social media kunnen initiatieven gestimuleerd worden.

Individualisering in de netwerksamenleving

Individualisering is de verminderde afhankelijkheid van individuen van een of meerdere personen in de omgeving. Vroegere traditionele verbanden als familie, kerk en buurt worden steeds minder belangrijk ten opzichte van het individu.

Omgangsvormen worden losser. Kleinschalige, losse en informele verbanden zijn steeds belangrijker. Mensen gaan steeds meer alleen nog om met gelijkgezinden. Contacten tussen mensen van verschillende generaties, opleidingsniveau of culturen nemen af.

Zo staat de mens steeds meer als individu in de samenleving en kan men in steeds grotere mate zelf beslissingen nemen over het eigen leven. Waar eerder op gebied van school en partnerkeuze de mogelijkheden voor het individu zijn vergroot, is de opkomst van de ZZP'er (zelfstandige zonder personeel) een voorbeeld van individualisering op de arbeidsmarkt.

De 'nieuwe' vrijwilliger heeft minder tijd. Vrijwilligerswerk moet passen bij vele andere bezigheden. Nieuwe vormen van vrijwilligerswerk zijn daarom flexibel, kortdurend en ook vaker in groepsverband. De 'nieuwe' vrijwilliger wil minder langlopende verplichtingen en verantwoordelijkheden. Deze groep vindt het niet aantrekkelijk om zich als bestuurder voor jaren aan een vereniging te verbinden. Vrijwilligerswerk wordt kritischer bekeken en afgewogen op basis van eigen belangen en interesses.

Aandachtspunten voor Blaricum

Technologische revolutie

De rekencapaciteit van een chip verdubbelt elke anderhalf jaar.

Technologische ontwikkelingen zullen zich naar 2030 daarom snel opvolgen.

Alles wordt aangesloten op Internet. We staan aan de vooravond van een nieuwe Industriële Revolutie, gedreven door Internet of Things. De term Internet of Things duidt op de term dat steeds meer apparaten zijn aangesloten op het Internet en hiervan gebruik maken om data te verzamelen en om met andere apparaten te communiceren. Internet of Things' biedt ook mogelijkheden voor gemeentelijk beheer en management van verlichting, energie, warmte, veiligheid en afval in de publieke ruimte. Hoe kunnen we die mogelijkheden slim benutten?

Het verlies van privacy wordt gezien als een groot nadeel van *the Internet of Things*. Als vrijwel elk apparaat dat we gebruiken verbonden is met internet, raakt veel informatie over eenieder bekend. Alle data worden verzameld in databases, en blijft daar 'voor altijd' staan.

De auto wordt steeds meer een rijdende computer. Waar autopilots in auto's van nu helpen met afstand houden en inparkeren is op termijn volledige zelfsturing mogelijk.

Elke autofabrikant stelt voor 2025 een volledig zelfrijdende auto op de markt te hebben. Chauffeurs zijn dan niet meer nodig.

De bereikbaarheid van met het OV slecht bereikbare plekken neemt toe. Logistiek neemt een vlucht en dat hoeft niet in vrachtauto's met dure chauffeur, maar in compacte zelfsturende bezorgwagentjes

De werkgelegenheid in transport en logistiek verdwijnt voor een groot deel. Auto's kunnen zichzelf wegrijden en op goedkope grond buiten de gemeente parkeren. Huidige parkeerplekken kunnen zo anders benut worden. Delen wordt makkelijker.

Volgens onderzoek van Oxford zijn binnen 20 jaar ruim 50% van de huidige banen verdwenen als gevolg van robotisering. Deloitte stelt dat in Nederland 2 tot 3 miljoen banen op de tocht staat. Dit zal leiden tot een totale omvorming van de arbeidsmarkt.

Aandachtspunten voor Blaricum

Gebruik maken van data voor maatschappelijke oplossingen. Autoplan aanpassen aan mogelijkheden van nieuwe mobiliteit.

Klimaat en energie

Het klimaat verandert wereldwijd. Het wordt warmer, de zeespiegel blijft stijgen en extreme weersomstandigheden doen zich vaker voor.

In het klimaatakkoord van Parijs (2015) is afgesproken om het internationale klimaatbeleid te richten op een beperking van de mondiale temperatuurstijging tot ruim onder de 2°C. Hiervoor is een energiesysteem met veel minder (80 tot 95%) CO₂-uitstoot nodig, waarbij we energie zoveel mogelijk halen uit hernieuwbare bronnen (zoals wind, zon, aardwarmte en biomassa).

De energieproductie wordt decentraler (meer lokaal) en duurzamer. Lokale energiesystemen vergen ruimte: op daken (zon), in gebouwen (warmtepomp, warmteopslag), bij bedrijven (biomassa-inzameling), in de ondergrond (warmte/koude-opslag) of in de omgeving (windmolens). Het aandeel duurzaam opgewekte energie in de gemeente Blaricum was in 2013 4%.

Energieconsumenten worden zelf ook energieproducent, bijvoorbeeld door het plaatsen zonnepanelen op hun dak. Of via lokale initiatieven (zoals coöperaties), waarbij bewoners, ondernemers en andere partijen samen het energiegebruik terugdringen en tegelijkertijd alternatieve energiebronnen aanboren.

Een overgang naar emissieloos rijden (in elektrische of op waterstof rijdende auto's) kan een forse bijdrage aan de klimaatdoelen leveren.

Aandachtspunten voor Blaricum

Blaricum is al op de goede weg volgens deelnemers. Extra voorzieningen als oplaadpalen zijn nodig in de toekomst. Dit kan ook nieuwe werkgelegenheid bieden. Deelnemers vinden aandacht voor het uiterlijk aspect van duurzame energiesystemen belangrijk.

Doe het zelf

De verhouding tussen lokale, landelijke en Europese politiek veranderen. Gemeenten krijgen meer taken vanuit het Rijk die zij op lokaal niveau moeten uitvoeren en vormgeven. Hierbij neemt de overheid steeds meer een faciliterende positie in.

Vanuit een versobering van collectieve voorzieningen wordt ook vanuit de politiek meer beroep gedaan op de eigen kracht van burgers om meer ondersteuning binnen het eigen netwerk (familie, buurt, mantelzorgers) te zoeken.

Door toename van internetgebruik en social media wordt steeds meer informatie transparant en worden burgers steeds mondiger. Dit leidt er toe dat politiek steeds interactiever wordt en er meer controle op besluitvorming plaatsvindt.

Blaricum wil deze ontwikkelingen stimuleren en ruimte geven aan een veelheid aan lokale burgerinitiatieven

Aandachtspunten voor Blaricum

Dit is geen slechte ontwikkeling volgens deelnemers. Dit kan de identiteit van Blaricum versterken. Aandacht is nodig voor mantelzorgers. Zij moeten voldoende ondersteuning kunnen krijgen. Ook vraagt meer initiatief in het netwerk om goede communicatieplatforms en voldoende kennisdeling.

Bij welke thema's willen maatschappelijke organisaties een rol spelen en hoe ziet de samenwerking onderling en met de gemeente er uit?

Deelnemers hebben een aantal thema's genoemd waar ze zelf of als organisatie een rol in willen spelen. Een aantal daarvan werden uitgelicht in de presentatie en discussie.

Werken aan een Blaricums profiel

Deelnemers geven aan dat Blaricum niet één profiel heeft. Elke wijk heeft een eigen karakter en type inwoners. Inwoners ontmoeten elkaar voornamelijk in de wijken. Dat betekent voor maatschappelijk organisaties een per wijk aangepaste benadering. Deelnemers pleiten voor meer verbinding tussen de wijken en centrale ontmoetingsplekken in Blaricum. Dit kan draagvlak voor voorzieningen en steun voor maatschappelijke initiatieven vergroten.

Ruimte voor de samenleving

Met nog geen 10.000 inwoners heeft Blaricum een overzichtelijke schaal. Deelnemers hebben moeite met een mentaliteit waar voor alle voorzieningen en oplossingen van maatschappelijk vraagstukken naar de gemeente wordt gekeken. Inwoners en organisaties kunnen Blaricum ook beschouwen als een grote vereniging, waarin onderling veel geregeld kan worden. Deelnemers zouden het logisch vinden als de gemeente Blaricum nauwer samenwerkt of fuseert met gemeenten in de regio.

Blaricum: een modern dorp

Deelnemers zien Blaricum goede kaarten hebben om een aantrekkelijk dorp te zijn in de toekomst. Het dorpse karakter, de centrale ligging en het groen zijn aantrekkelijk. Blaricum kan een aantrekkelijke uitvalsbasis zijn om te werken. Deelnemers vinden dat hier ook zwaarder ingezet moet worden, door in een aantal gebouwen flexibele werkplekken in te richten. Naast rust en ruimte kan Blaricum ook excelleren in sociale cohesie. Hier valt winst te behalen. Deelnemers zien kansen in de inzet van moderne communicatiemiddelen voor het stimuleren van ontmoeting en initiatieven. Er zou een online platform moeten komen waarin informatie en initiatieven vanuit gemeente, organisaties en inwoners kan worden gedeeld en waar eventueel discussies kunnen plaatsvinden. In de toekomst kunnen hier ook apps voor worden gebruikt.

Toerisme

Deelnemers zien kansen voor het trekken van toeristen naar Blaricum. Doel is meer reuring en draagvlak voor voorzieningen als horeca te krijgen. Als voorbeeld wordt een architectuur- en kunstenroute genoemd. Blaricum kan zich meer profileren als aantrekkelijke uitvalsbasis voor wandel- en fietsroutes. Dergelijk kleinschalig toerisme zorgt ook niet voor overlast.

Dorpshuizen

Deelnemers maken zich zorgen dat het aantal dorpshuizen te hoog is en pleiten voor meer samenwerking tussen de dorpshuizen. Eén dorpshuis kan ook helpen om meer ontmoeting te organiseren tussen de wijken. Door het gebruik van de dorpshuizen te vergroten kan het dorpskarakter kunnen versterken. Dorpshuizen zouden doorlopend toegankelijk moeten zijn, zodat inwoners ook zomaar binnen komen lopen. Dit kan bijvoorbeeld door er een kunstexpositie te houden of door mogelijkheden te bieden er te werken.

Uitwerking stickers

Sterke groei toerisme

Gevolgen voor Blaricum

- Groei voorzieningen
- Meer internationale presentatie door winkelaars
- Kleine criminaliteit neemt toe in horeca en winkels
- Meer bed and breakfasts

Aandachtspunten voor Blaricum

- Buurtpreventie sociaal toezicht
- 65+-ers als gidsen. Niet alleen voor toeristen, maar ook voor nieuwkomers en statushouders
- Wijziging diensten opleiding winkelbestand
- Aantrekken van maatschappelijke stages bij college de Brink
- Kunst- en cultuurroute + monumenten. Historie proeven

Individualisering in de netwerksamenleving

Aandachtspunten voor Blaricum

- Saamhorigheid in vrije tijd / pensioen
- Wijkcentrum opknappen
- Wijkgerichte sociale contacten
- Sociale media. Centraal aangestuurd door gemeente.

Dialoog Blaricum

Toekomst detailhandel

Gevolgen voor Blaricum

Dorp:

- Booschapidorp, lichte toename
- Afhankelijk van de Albert Heijn

Bijvanck:

- Internetshoppen
- Beperkt aanbod

Aandachtspunten voor Blaricum

Dorp:

- Dorp aantrekkelijk maken voor bezoekers → cultuurroutes, etc.

Byvanck:

- Méér winkels

Flexibeler gebruik ruimte en tijd

Gevolgen voor Blaricum

- Woningen / villa's worden kantoren
- Aantrekkelijk voor horeca
- Blaricum is niet meer voor de Blaricumsers

- Mensen hebben minder vrije tijd
- ZZP-ers ontmoeten elkaar in gebouwen en werken samen
- Levendigheid

Aandachtspunten voor Blaricum

- Bereikbaarheid moet beter
- Huizenprijzen stijgen (hoe blijven ze betaalbaar?)
- Flexibele kinderopvang nodig
- Sociale betrokkenheid

Technologische revolutie

Gevolgen voor Blaricum

- Hang naar nostalgie
- Werkloosheid neemt toe

Aandachtspunten voor Blaricum

- Gebruik maken van data
- Organisatie autoplan
- Nieuwe vormen van eenzaamheid

Doe het zelf

Gevolgen voor Blaricum

- Meer vraag aan mantelzorgers
- Meer openheid van bestuur
- Dorpelingen voelen zich nog meer één

Dialoog Blaricum

Aandachtspunten voor Blaricum

- Bewaken van de eigen identiteit
- Gemeente moet meer vakkennis vergaren
- Meer gebruik maken van apps en ouderen leren hoe die apps te gebruiken
- Meer betalen aan ondersteuning mantelzorgers
- Elkaar uitnodigen

Klimaat en energie

Gevolgen voor Blaricum

- Meer werkgelegenheid
- Bewustwording neemt toe

Aandachtspunten voor Blaricum

- Aanpassen gemeentelijk beleid
- Gevolgen voor de groenvoorziening. Hemelwater afkoppelen.
- Extra voorzieningen nodig, zoals elektrisch opladen: gevolgen voor parkeerbeleid
- Aandacht nodig voor uiterlijk aspect van windmolens en zonnepanelen

Andere bevolkingssamenstelling

Gevolgen voor Blaricum

- Meer vraag naar sociale wijkteams
- Zorgvraag neemt toe
- Eenzaamheid neemt toe

- Druk op openbaar vervoer wordt hoger
- Potentieel vrijwilligers neemt toe
- Groei vrijetijdsbesteding voor senioren
- Toename gezondheidszorg
- Inwoners blijven (te) lang thuis
- Lange wachtlijst bij het Torenhof
- Andere sport- en beweegvraag
- Mobiliteit neemt af
- Meer verkeersveiligheid
- Door imago als vergrijsd dorp minder aantrekkelijk voor jongeren

Aandachtspunten voor Blaricum

- Nieuwe woongemeenschappen met jongeren en ouderen
- Goedkope huisvesting nodig voor jongeren
- Ander aanbod tegen eenzaamheid nodig
- Meer communicatie in de gemeenschap nodig. Vitalere samenleving creëren
- Goede informatievoorziening / begeleiding nodig

Wat zijn de belangrijkste aandachtspunten om Blaricum aantrekkelijk te houden? Welke rol spelen Blaricumse organisaties?

- *Informatie en communicatie moet beter. Interactief. Via Internet, huis- aan huis en mondeling.*
- *Kwaliteit van leven.*
  - Keuzes kunnen maken
  - Zelfstandig ouder worden
  - Eenzaamheid voorkomen
  - Sociaal netwerk
  - Veiligheid vangnet
  - Toegankelijkheid van dit alles
- *Leeftijdsgroepen samenbrengen*
  - Iedereen betrekken
  - Hulp bieden
  - Positieve insteek
  - Kennisoverdracht ↔
  - Maatschappelijke stages zijn belangrijk

Wat kan de gemeente voor ons betekenen?

- Samenwerken met buurgemeenten
  - Samenwerken organisaties stimuleren
  - Informatietoegang verbeteren – site aanpassen
  - Luisteren naar de organisaties
-
- Voor iedereen aantrekkelijk blijven. Jong en oud, arm en rijk, mobiel en minder mobiel. Mix en interactie tussen de groepen faciliteren

- Hoe: kerk wil contacten in een multiculturele dorpssamenleving stimuleren en een rol spelen bij maatschappelijke vraagstukken
  - Ambassadeurs van Blaricum vragen Blaricum uit te dragen en nieuwe inwoners rond te leiden
-
- Inspelen op toerisme: fiets- en wandelroutes
  - Inspelen op toerisme: architectentour: kunstenaars, de Stijl, Rietveld, Mondriaan, vd Leek.
  - Samenwerken tussen dorpshuizen Laren en Blaricum
  - Samenwerking tussen Blaricum, Laren, Huizen en eventueel Eemnes moet veel inniger
  - Het moet aantrekkelijk voor jonge gezinnen worden om in deze omgeving te kunnen wonen
  - Middels flexibel werken in omgeving een aantrekkelijke plek voor jongeren worden en werkgelegenheid creëren. Dan is het Blaricum het natuurlijk centrum!

Verslag bijeenkomst ondernemers

22 september 2016

Dialogo Blaricum

Doel van de bijeenkomst

Veranderingen bespreken. Hoe kan Blaricum een aantrekkelijke plek blijven in de toekomst?

- Betekenis van bestuurlijke ontwikkelingen voor Blaricum: bespreken resultaten bestuurskrachtmeting provincie Noord-Holland
- Wat maakt Blaricum nu een aantrekkelijke plek voor uw organisatie?
- Betekenis van maatschappelijke ontwikkelingen voor Blaricum
- Wat zijn acties/aandachtspunten om een aantrekkelijke plek te blijven in het licht van de ontwikkelingen en hoe ziet de samenwerking eruit op die thema's?

'Hoe kunnen we op lokaal niveau aantrekkelijk blijven in de toekomst?'

Woord vooraf van de burgemeester

Sinds 8,5 jaar bestaat de BEL Combinatie. In 2011 is er een bestuurskrachtmeting gedaan. In deze meting werd er een voldoende gescoord door Blaricum. Echter bestond er wel al onrust in de provincie. Er was sprake van een tendens tot 'opschaling'.

Twee jaar terug is opnieuw de discussie ontstaan over bestuurskracht en mogelijke opschaling van de gemeente. De gemeente Wijdmeren en Weesp scoren onvoldoende wat betreft bestuurskracht. Er bestaan zorgen over de BEL Combinatie. De bestuurskracht van de totale regio blijkt onvoldoende. De raadsleden zijn, in de hele regio, verdeeld. Midden 2019 staat de deadline om meer helderheid over de toekomst te geven.

De gemeente heeft er in deze fase voor gekozen om de wensen, verlangens, behoeften en opvattingen van inwoners mee te nemen in afwegingen over de bestuurlijke toekomst. Om deze reden zijn er verschillende momenten georganiseerd, zoals de inwonertop en werkateliers voor het maatschappelijk middenveld en ondernemers.

Waardevolle aspecten voor ondernemers in gemeente Blaricum:

Kernwaarden van de gemeente Blaricum

Hoe maak je het centrum aantrekkelijk? Hoe krijg je klanten naar het dorp en houd je ze hier vast? Behouden van de identiteit als basis.

- Persoonlijke benadering
- Kracht van de ondernemer
- Specialistische zaken
- Het dorp en de winkels zijn bijzonder
- Service, klantgericht en comfortabel
- Ruimtelijker
- Vriendelijk/gemoedelijk en dorps
- Kleinschaligheid behouden
- Aantrekkelijkheid; Modern eigentijds winkelcentrum

Veranderingen en toekomst

- Verandering van doelgroep. Onder andere door factoren als vergrijzing en toename jonge mensen. Tevens is er meer aanloop van buiten Blaricum.
- Impact van internet. Komende jaren zal webwinkelen toenemen. De vraag rijst of winkels in Blaricum dit overleven en zo ja, hoe?

Rol en aandachtspunten voor de ondernemer

‘Als je als ondernemer goed in je vel zit lever je de grootste bijdragen aan de maatschappij’.

- Focus op weekenddagen in plaats van doordeweekse dagen.

- Internet groeiend en verschuivend deel. Winkelen als ervaring. Met een fysieke winkel ben je in Blaricum op de juiste plaats omdat er veel specialistische winkels zitten met een groot bereik, tot over de grens!
- Schreeuwende reclame niet passend bij Blaricum. Blaricum is juist een hele mooie gemeente.

Samenwerking met de gemeente

Blijft Blaricum in de toekomst zelfstandig?

Hier kan voor een deel invloed op worden uitgeoefend en gedeeltelijk niet. Blaricum blijft hoe dan ook Blaricum. Van belang is om de identiteit van Blaricum in een grotere context te behouden, dan maakt het niet zoveel hoe de gemeentegrenzen precies lopen.

Aandachtspunten voor de samenwerking met andere gemeenten:

- Meer eenheid creëren tussen BEL-gemeenten o.a. voor OZB.
  - o Waarom moeten ondernemers het grootste gedeelte aan de kas bijdragen?
  - o Ondernemer wil graag de discussie aan gaan met inwoners.
- Identiteit van Blaricum behouden.
- Ontstaan van effectieve en functionele samenwerking kan bijdragen aan de verbetering van plantsoenen(onderhoud) en infrastructuur.
- Samenwerking met andere gemeenten geeft dus kansen.
- Zodra je mensen grootschalig gaat benaderen gaat persoonlijke benadering verloren. Hiermee gaat tevens de kracht verloren van de gemeente.
- Er ontstaat meer concurrentiekracht door samenwerking.
- Samenwerking vergroot de doelgroep en daarmee de markt.

Blaricum heeft veel rijke inwoners, maar ook een deel armere inwoners. De gemeente zelf is niet rijk. In de afgelopen jaren is er alleen maar bezuinigd. Het beeld dat de gemeente rijk zou zijn is niet juist. Zelfstandigheid heeft een prijs.

Ondernemers geven aan dat er een duur bestuur is. Burgemeester reageert hierop en geeft aan dat deze kosten mede gelinkt zijn aan de zelfstandigheid van de gemeente. Het gaat om de keuzes die zijn gemaakt. Als gemeente sta je altijd voor verschillende dilemma's.

Rol voor de gemeente

Ondernemers geven aan zich niet serieus genomen te voelen door de gemeente. De afwezigheid van de raadsleden tijdens deze avond wordt gezien als een groot gemis en als een gemiste kans voor de gemeente.

Een ondernemer geeft aan dat er maanden terug een gesprek heeft plaatsgevonden, maar dat er sindsdien niet gebeurd is.

De meningen onder de ondernemers zijn wisselend wat betreft het aangaan van een dialoog. Bij wie moet het initiatief hiervoor liggen? Ondernemers kunnen hierin zelf ook (proactief) met elkaar in optreden.

De burgemeester geeft aan dat er bewuste keuzes in de aan- en afwezigheid van de raadsleden is gemaakt. Tijdens dit werkatelier is het de bedoeling vrijuit te praten over de ontwikkelingen die de ondernemers zien. Bij de uitnodiging is er bewust voor gekozen om alleen de uitkomsten van de avond te delen met de raadsleden. De raadsleden zullen wel aanwezig zijn bij de inwonertop.

Gewenste rollen voor de gemeente

- Verzorging van het dorp/openbare ruimte
- Ondersteunen van de ondernemer
- Ondernemers worden graag meegenomen in de plannen en visie van de gemeente. Geopperd wordt om doel, impact en richting van beleid in de vorm van stellingen voor te leggen aan ondernemers.
- Ondernemers horen graag wat de aandacht van de gemeente is voor het behoud van de sfeer en het dorp. Wat zijn de richtpunten van de gemeente. Er wordt aangegeven dat het serviceniveau van de gemeente daalt. Er is een afstand tussen de service die een bedrijf en de gemeente. Doel moet zijn om het serviceniveau van de gemeente te verhogen.
- Aanpak parkeerbeleid
  - o Er bestaan twijfels bij de ondernemers over het nut van de blauwe zone. Controles door BOA's vinden niet plaats op de juiste momenten, blauwe zones geven een slechte uitstraling, geen passende oplossing bij de omvang van de gemeente, klanten interesseert het niet of ze ergens wel of niet mogen parkeren.
  - o Vraag om meer parkeergelegenheid, maar met een goede uitstraling. Goede parkeergelegenheid kan leiden tot meer bedrijvigheid. Voorbeeld van gemeente Katwijk wordt aangedragen. Onder de duinen is een parkeergarage gebouwd. Laagste tarief, mooiste strandtenten. Optie voor Blaricum: Parkeergarage onder een weiland.
  - o Het concept van 'shared spaces' wordt geopperd.
- Leegloop winkelgebied blijft een aandachtspunt.

Visie van gemeente

Ondernemers zijn belangrijk en leidend. De gemeente hoort graag de wens van ondernemers. De gemeente heeft een faciliterende en ondersteunende rol.

Een deel van de ondernemers is actief binnen de BOV (Ondernemersvereniging). BOV is bezig om de neuzen dezelfde kant op te krijgen. Zo willen zij meer activiteiten in het dorp organiseren, zoals een kerst- en biologische markt. BOV moet goedkeuring en facilitering van de gemeente krijgen.

Door meer aanloop van mensen woonachtig buiten de gemeente ontstaat noodzaak om voorzieningen meer inzichtelijk te maken. Dit door middel van borden en aanwijzingen. De BOV wil hierbij gebruik maken van een klapkaart om inzicht te geven in de aanwezige winkels.

SAMENGEVAT

Rol ondernemer versus gemeente

- De ondernemer zou graag vaker in contact zijn met de gemeente. Afgesproken is dat hier ondernemers van harte zijn uitgenodigd voor de behandeling van de Centrumvisie.
- De ondernemer verwacht meer steun vanuit de gemeente.
- De ondernemer heeft tegelijkertijd zelf de grootste rol/verantwoordelijkheid in wat betreft ontwikkeling naar de toekomst. Hiervoor werd de metafoor van de kapotte roltrap meerdere keren aangehaald: eigenwijze ondernemers moeten vooral niet op de gemeente wachten.

Toekomstvisie

- Focus op internet en benutten unieke winkelaanbod.
- Samenwerking met omliggende gemeente kan positieve effecten teweegbrengen op de toestroom van mensen naar het dorp. Dit in combinatie met de vergrijzing en toename toerisme (landelijke trends).
- Identiteit van Blaricum behouden is de kracht en opgave.
- Contracteren en herdefiniëren van rollen tussen ondernemers en gemeente.

